

Dálnice D3 0312 Kaplice-nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice

Naturové hodnocení
(autorizovaný posudek dle §45i zák. 114/92 Sb.)

Zpracováno v Karlových Varech dne 26. 3. 2018

.....
Mgr. Vladimír Melichar

Obsah

Základní údaje:	4
1. Úvod	5
1.1. Zadání	5
1.2. Cíl naturového hodnocení	5
1.3. Postup zpracování	5
1.4. Seznam zkratk	6
2. Údaje o záměru	7
2.1. Základní údaje	7
2.2 Údaje o vstupech	9
2.2.1 Půda	9
2.2.2 Voda	9
2.2.3 Ostatní surovinové a energetické zdroje	9
2.2.4 Nároky na dopravní infrastrukturu	9
2.3 Údaje o výstupech	10
2.3.1 Emise do ovzduší	10
2.3.2 Odpadní vody	10
2.3.3 Odpady	10
2.3.4 Hluk a vibrace	11
3. Údaje o EVL a PO	12
3.1. Identifikace potencionálně dotčených evropsky významných lokalit a ptačích oblastí	12
3.2. Popis dotčené lokality EVL CZ0314022 Horní Malše	13
3.3. Identifikace potencionálně dotčených předmětů ochrany	16
3.3.1. EVL CZ0314022 Horní Malše	16
4. Hodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000	18
4.1. Hodnocení úplnosti podkladů pro posouzení	18
4.2. Potenciální vlivy záměru	18
4.3. Hodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany	18
1029 Perlorodka říční (<i>Margaritifera margaritifera</i>)	19
1355 Vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	24
4.4. Hodnocení vlivů záměru na celistvost	25
4.4.1. EVL CZ0314022 Horní Malše	25
4.5. Hodnocení možných kumulativních vlivů	26
4.6. Hodnocení přeshraničních vlivů	26
4.6.1. Charakteristika EVL AT3115000 Maltsch	27
4.6.2. Vyhodnocení vlivu na EVL AT3115000 Maltsch	28
5. Závěr	30

5.1. Závěr	30
5.2. Souhrn doporučených zmírňujících opatření	30
6. Použité zdroje informací	32
Literatura	32
Legislativa	33
Internetové zdroje	33
Přílohy:	34
Příloha 1 – Limitní hodnoty kvality vody pro perlorodku říční	34
Příloha 2 – Stanovisko Krajského úřadu	35
Příloha 3 - Rozhodnutí o autorizaci.....	37

*Fotografie na titulní straně:
Stávající silnice I/3 v lokalitě budoucí odpočívky Suchdol
© Vladimír Melichar, 2017*

Základní údaje:

Investor:

Ředitelství silnic a dálnic ČR
Na Pankráci 546/56
140 00 Praha 4
IČ: 65993390

Zadavatel naturového hodnocení:

INVEK s.r.o.
Vinohrady 998/46
639 00 Brno
IČ: 28346581
DIČ: CZ28346581

Zpracovatel naturového hodnocení:

Mgr. Vladimír Melichar
autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
autorizovaná osoba pro hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
Křížíkova 9, 360 01 Karlovy Vary
IČ: 65541227
DIČ: CZ7405081893

Spolupráce:

Ing. Tereza Chmelíková (GIS, rešerše)

Konzultace:

Ing. Ondřej Spisar, Ph. D. (perlorodka)
Robert Ouředník (perlorodka)
RNDr. Alena Vydrová (přírodní stanoviště)

Název záměru:

Dálnice D3 0312 Kaplice-nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice

1. Úvod

1.1. Zadání

Předmětem naturového hodnocení je záměr stavby dálničního úseku „Dálnice D3 0312 Kaplice-nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice“ (dále jen záměr).

K záměru bylo krajským úřadem Jihočeského kraje dne 19. 2. 2018 pod č.j. KUJCK 19184/2018/OZZL vydáno stanovisko dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., ve kterém orgán ochrany přírody uvádí: „Uvedený záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí ležících na území v působnosti Krajského úřadu – Jihočeský kraj.“ V odůvodnění stanoviska jako dotčenou uvádí EVL CZ0314022 Horní Malše a především její předmět ochrany perlorodku říční (*Margaritifera margaritifera*). Podotýká možnost ovlivnění kvality vody v Malši záměrem skrze její přítoky. Požaduje navržení zmírňujících opatření pro fázi výstavby i provozu, která by zajistila dodržení limitních fyzikálně-chemických parametrů v toku Malše, stanovených schváleným záchranným programem pro perlorodku říční (Švanyga a kol. 2013).

Hodnocení vlivu záměru na předměty ochrany evropsky významné lokality a ptačí oblasti je zpracováno na žádost investora a je součástí dokumentace EIA dle zákona č. 100/2001 Sb., opozuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

1.2. Cíl naturového hodnocení

Cílem naturového hodnocení je posoudit, zda záměr má nebo nemá významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany lokality soustavy Natura 2000, které by mohly být záměrem dotčeny. Zejména je v souladu se stanoviskem krajského úřadu posouzen vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významné lokality CZ0314022 Horní Malše. Jsou navržena opatření, která negativní vliv na danou EVL zmírňují nebo zcela eliminují.

1.3. Postup zpracování

Postup prací při zpracování naturového hodnocení byl následující:

Nejprve jsem se seznámil s dostupnou dokumentací záměru poskytnutou zadavatelem (projektová dokumentace, biologické hodnocení záměru).

Následně jsem provedl rešerši dostupných odborných podkladů (viz kapitola Literatura). Jedná se zejména o dokumentaci potenciálně ovlivněným evropsky významným lokalitám a k perlorodce říční.

Dále jsem si vyžádal poskytnutí odborných dat o výskytu biotopů a druhů z nálezové databáze AOPK ČR: AOPK ČR (2018): *Nálezová databáze ochrany přírody. (on-line georeferencovaná elektronická databáze; portal.nature.cz). Verze 2018. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. (Citováno 10-2-2018). Výskyt naturových druhů v dotčených k.ú.: Střítěž u Kaplice, Žďár u Kaplice, Kaplice, Stradov u Kaplice, Omlenice, Zdíky, Suchdol u Bujanova, Dolní Dvořiště, Trojany u Dolního Dvořiště, Rybník u Dolního Dvořiště.*

Poté jsem na lokalitě provedl terénní šetření v termínech 10-11. 9. 2017 a 2-3. 10. 2017. Údaje z terénních průzkumů byly doplněny dalšími vlastními údaji z předchozích let.

Záměr jsem konzultoval s předním odborníkem na problematiku perlorodky ing. Ondřejem Spisarem, Ph. D., R. Ouředníkem a RNDr. A. Vydrovou.

S investorem jsem konzultoval technické možnosti řešení jednotlivých střetů a zmírňujících opatření.

Předkládané naturové hodnocení je vypracováno ve struktuře podle Metodiky hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů vydané jako částka č. 15/2007 ve Věstníku MŽP.

Souběžně s naturovým hodnocením bylo k záměru zpracováno hodnocení dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb. a migrační studie.

1.4. Seznam zkratk

Č.j. – číslo jednací

EIA – Environmental Impact assessment (vyhodnocení vlivu na životní prostředí)

EVL – evropsky významné lokalita

KÚ – krajský úřad

k.ú. – katastrální území

MZCHÚ – maloplošná zvláště chráněná území

MŽP – ministerstvo životního prostředí

PO – ptačí oblast

PP – přírodní památka

ÚSES – územní systém ekologické stability

ZCHÚ – zvláště chráněné území

ZOPK – zákon o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.)

2. Údaje o záměru

2.1. Základní údaje

Název

Dálnice D3 0312 Kaplice-nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice.

Rozsah (kapacita) záměru:

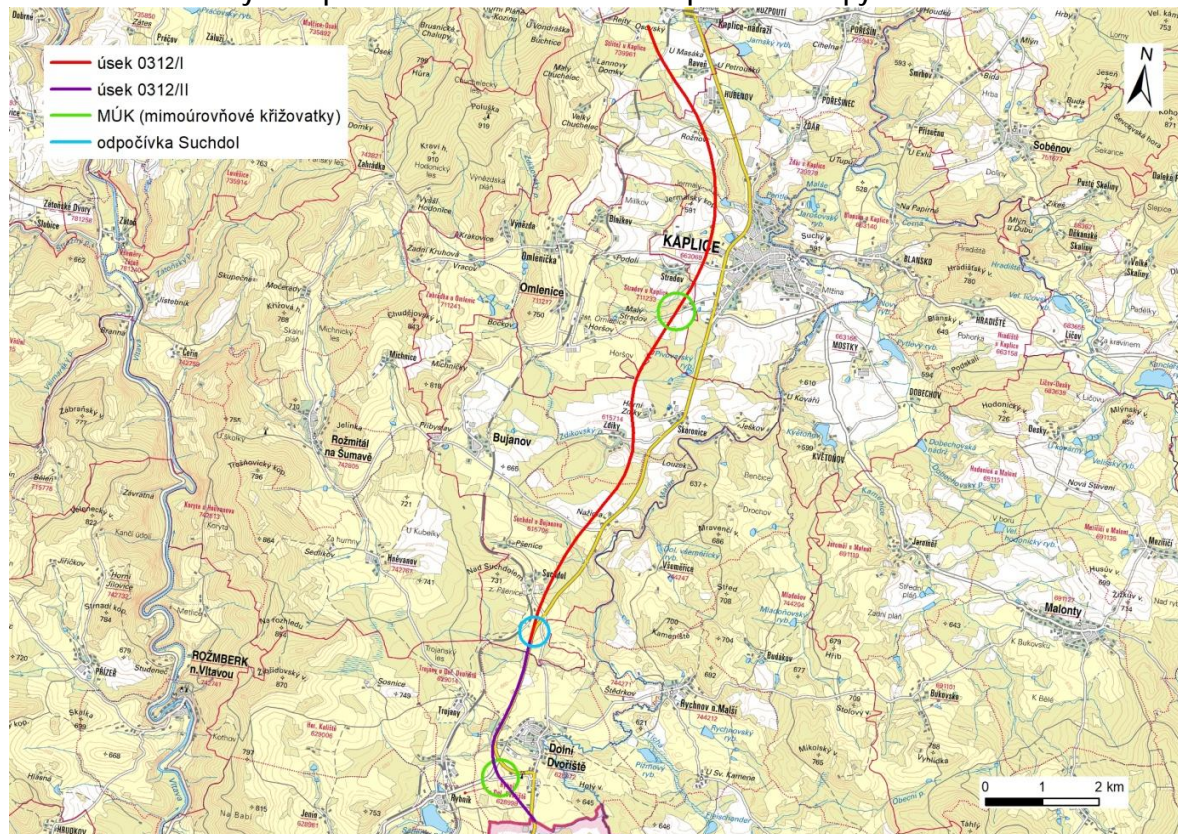
Celková délka úseku D3 0312 je 15,53 km.

Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)

Tab. č. 1: Přehled dotčených územních jednotek.

Kraj	Okres	ORP	POÚ	Obec	Katastrální území
Jihočesky	Česky Krumlov	Kaplice	Kaplice	Strtětž	Strtětž u Kaplice
				Kaplice	Žďár u Kaplice
					Kaplice
				Omlenice	Stradov u Kaplice
					Omlenice
				Bujanov	Zdíky
					Suchdol u Bujanova
				Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště
					Trojany u Dolního Dvořiště
					Rybník u Dolního Dvořiště

Obr. č. 1: Hodnocený úsek plánované dálnice D3 0312 na podkladu mapy 1:50 000.

Stručný popis řešení záměru, varianty

Předmětné úseky dálnice D3 (0312/I a 0312/II) jsou součástí plánované dálnice D3 Praha – Tábor – České Budějovice – státní hranice ČR/Rakousko. Rychlostní silnice R3 je součástí sítě dálnic a rychlostních silnic, která je vymezena v „Návruhu rozvoje dopravních sítí v České republice do r. 2015“, schváleného vládou ČR na základě posouzení dopravní koncepce předložené Ministerstvem dopravy. Celková délka tahu D3 mezi Prahou a státní hranicí ČR/Rakousko je 175,2 km.

Oba úseky připravované části dálnice D3 0312 Kaplice nádraží – Dolní Dvořiště státní hranice jsou kategorie D 25,5 / 120 a jsou dlouhé 12 a 3,543 km. Dálnice bude čtyřpruhá, se středním dělicím pásem a krajnicemi, opatřená živičným krytem, vybavená systémem SOS a nezbytným odvodněním.

Stavba navazuje na stavbu D3 0311 a na konci navazuje na stavbu silnice S10 (E55) na rakouském území, ale je navržena tak, aby ji bylo možné provozovat samostatně bez návaznosti na ostatní stavby D3. Stavba bude zprovozněna po částech dle navržené etapizace.

Úsek 0312/I

Trasa projektovaného úseku 0312/I probíhá západně od stávající silnice I/3, ve vzdálenosti cca 100 – 1000 m. Úsek 0312/I začíná v km 159,55, 500 m jižně od MÚK Kaplice – Nádraží a směřuje jihovýchodně k osadě Rožnov, kde se stáčí k jihu a probíhá cca 400 m západně od města Kaplice a cca 400 m východně od obce Stradov. Zde se trasa stáčí k jihozápadu, míjí obec Skoronice a probíhá ve vzdálenosti cca 200 m východně od obce Zdíky. Mostní estakádou o délce 628 m překonává dálnice D3 údolí Zdikovského potoka a směřuje k osadě Nažidla, kterou obchází západně ve vzdálenosti cca 250 m hlubokým zářezem. Mostní estakádou délky 873 m trasa překonává hluboké údolí Hněvanovického potoka směrem na obec Suchdol, kde se stáčí k jihu, a cca 1000 m jižně od obce se v km 171,54 napojuje na stávající trasu silnice I/3. Odtud pokračuje navazující stavba 0312/II.

Jedná se o stavbu dálnice budovanou ve volném terénu s jednou mimoúrovňovou křižovatkou MÚK Kaplice – Nádraží v km cca 165,0, 14 mostních objektů (vč. dvou velkých mostních estakád Zdíky a Suchdol), protihlukovými stěnami, nenáročnými přeložkami inženýrských sítí a poměrně složitým systémem odvodnění daným konfigurací terénu, vodními poměry na stávajících tocích v zájmovém území.

Úsek 0312/II

Úsek 0312/II začíná v km 171,54 u Suchdola a končí v km 175,083. Jedná se o stavbu dálnice budovanou ve volném terénu s jednou mimoúrovňovou křižovatkou MÚK Dolní Dvořiště v km 174,14.

Stavba zahrnuje stavbu 4 mostních objektů a 3 retenčních nádrží, přeložky silno a slaboproudů, VTL plynovodů, protihlukové stěny a vegetační úpravy, demolice nebytových objektů, rekultivace opuštěných úseků silnic a ploch.

Možnost kumulace s jinými koncepcemi a záměry

Umístění stavby v území je potvrzeno vydaným územním rozhodnutím ze dne 19.5.2008 (nabytí právní moci 18.12.2008). Platnost tohoto územního rozhodnutí byla prodloužena dne 6.1.2014 (nabytí právní moci 23.1.2014). Územní rozhodnutí je tedy prodlouženo o 5 let ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí tj. do 23.1.2019.

Stavba je v souladu s platnou vyšší územně plánovací dokumentací Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje (ZÚR JČK), ÚP Střítež, ÚP Kaplice, ÚP Omlenice a ÚP Bujanov a ÚP Dolní Dvořiště. Z tohoto důvodu se kumulace vlivů s jinými rozvojovými záměry nepředpokládá.

Možné přeshraniční vlivy

Záměr propojuje komunikační síť České republiky a Republiky Rakousko. Nachází se výhradně na území České republiky a je ukončen na státní hranici. Na rakouskou stranu hranice nebudou produkovány žádné významné přímé výstupy záměru (např. vypouštění vod), které by mohly mít přeshraniční vliv. Oba úseky, český i rakouský, jsou prostorově koordinovány, hraničním profilem bude procházet identická intenzita dopravy, která bude vykazovat identické vlivy na obou stranách hranice. Navazující rakouský úsek bude budován rakouským partnerem, který též zajistí vyhodnocení vlivů na rakouské straně. Vzhledem k umístění záměru výhradně na území České republiky tedy přeshraniční vliv, vyplývající z umístění a výstavby záměru, nevzniká.

2.2 Údaje o vstupech

2.2.1 Půda

Trvalý zábor/odnětí:	cca 87 ha, z toho:
ZPF:	cca 62 ha
PUPFL:	cca 11 ha
ostatní:	cca 14 ha
Dočasný zábor/odnětí/omezení:	cca 15 ha, z toho:
ZPF:	cca 3,6 ha
PUPFL:	cca 3,4 ha
ostatní:	cca 8 ha

Jedná se o dočasný zábor v délce trvání nad 1 rok. Dále je uvažován zábor při výstavbě v délce do 1 roku v rozsahu cca 5,8 ha, z toho na plochy ZPF připadá cca 1,2 ha, plochy PUPFL budou dotčeny v rozsahu cca 0,2 ha, ostatní plochy pak 4,4 ha.

2.2.2 Voda

Pitná voda:	bez nároků
Požární voda:	bez nároků
Ostatní (technologická) voda:	bez nároků
Výstavba: pitná voda:	spotřeba nespecifikována (běžná)
ostatní (technologická) voda:	spotřeba nespecifikována (běžná)

2.2.3 Ostatní surovinové a energetické zdroje

Elektrická energie:	nevýznamná spotřeba
Zemní plyn:	bez nároků
Ostatní:	bez nároků
Výstavba:	nevýznamné

2.2.4 Nároky na dopravní infrastrukturu

Dopravní infrastruktura: provoz:	bez dodatečných nároků
výstavba:	cca desítky nákladních vozidel/den

Záměr je dopravní stavbou. Po své realizaci se stane přímou součástí dopravní infrastruktury území a bude přenášet dopravní zatížení, dané realizací odpovídajících dopravních vztahů. Záměr tedy sám o sobě nevnáší do dotčeného území novou významnou dopravní zátěž, ale převezme dopravní zatížení stávajících komunikací.

Záměr nevyvolává bezprostřední nároky na realizaci dalších komunikačních staveb. Vazba záměru na komunikační síť dotčeného území a přeložky dotčených komunikací je v úplnosti řešena projektovým řešením záměru.

Stavební doprava v období výstavby bude variabilní v závislosti na prováděných pracích a bude se pohybovat v řádu nejvýše několik desítek nákladních vozidel za den.

Ostatní infrastruktura: bez nároků

Záměr neklade nároky na ostatní infrastrukturu. Jednotlivé sítě, dotčené výstavbou, budou uvedeny do původního stavu, resp. do stavu vyžadovaného jejich správci.

2.3 Údaje o výstupech

2.3.1 Emise do ovzduší

Provoz: nedojde k překročení imisních limitů, dané zákonem č. 201/2012 Sb., zákon o ochraně ovzduší

Záměr bude řešen tak, aby byly minimálně dodrženy přípustné úrovně znečištění imisní limity dle Přílohy č. 1 (Imisní limity a povolený počet jejich překročení za kalendářní rok) zákona č. 201/2012 Sb., zákon o ochraně ovzduší.

2.3.2 Odpadní vody

Provoz: splaškové vody: nejsou produkovány
srážkové vody: do cca 315 000 m³/rok

Jedná se o maximální hrubý odhad množství odpadních vod odvozený z průměrné délky odvodňované plochy. Lze předpokládat, že část srážek se odpaří či zasákne. Za srážkové odpadní vody se považují vody, jejímž zdrojem jsou atmosférické srážky (dešťové, sněhové) a které budou odvedeny ze zpevněného povrchu komunikace a přilehlých svahů a násypů.

nakládání: odvod do recipientu

Odvodnění dálnice a odpočívky Suchdol je řešeno oddílnou kanalizací odvádějící srážkové vody, dešťovými usazovacími nádržemi (DUN) s odlučovači ropných látek (ORL), retenčními nádržemi a výustmi do povrchových vod. Srážkové vody ze zpevněného povrchu a případně z přilehlých nezpevněných ploch budou odváděny do křížících vodních toků (včetně jejich přítoků). Vodní toky, do kterých je kanalizace zaústěna, jsou přítoky Malše, která se dále vlévá do Vltavy.

Výstavba: splaškové vody: řádově jednotky m³/den

Předpokládá se využití mobilních WC a sociálních zařízení, vybavených bezodtokými jímkami.

srážkové vody: nespecifikováno

Množství srážkových odpadních vod bude s postupem výstavby narůstat, až dosáhne objemů obdobných jako ve fázi provozu. Na rozdíl od období provozu není předpokládáno její znečištění (zejména solemi při zimní údržbě), takže její jakost nebude změněna (§ 38 zák. č. 254/2001 Sb., vodní zákon) a proto není považována za odpadní vodu.

technologické vody: spotřeba nespecifikována (běžná)

Jde o vodu použitou pro výrobu betonu, skrápění apod.

2.3.3 Odpady

Provoz, údržba: skupina 20 Komunální odpady

Jde převážně o odpady z údržby zeleně (20 02 01 Biologicky rozložitelný odpad) a z čištění komunikací a silničního pozemku (20 03 01 Směsný komunální odpad, 20 03 03 Uliční smetky). Kategorie O. Produkce pravidelná, množství v řádu cca jednotek tun za rok.

skupina 17 Stavební a demoliční odpady
skupina 15 Odpadní obaly

Jde o odpady z oprav komunikace, konstrukčních prvků resp. dopravního značení (17 03 Asfaltové směsi, dehet, 17 04 Kovy, 17 05 Zemina, kamení a vytěžená hlušina, 17 09 Jiné stavební a demoliční odpady, 15 01 Obaly). Kategorie převážně O, výjimečně N (zejména zbytky nátěrových hmot resp. absorpční činidla). Produkce nepravidelná a málo častá, množství nespecifikováno.

Výstavba: skupina 17 Stavební a demoliční odpady
skupina 15 Odpadní obaly
skupina 20 Komunální odpady

Jde o odpady z výstavby komunikace a jejího příslušenství (17 01 Beton, cihly, tašky a keramika, 17 02 Dřevo, sklo a plasty, 17 03 Asfaltové směsi, dehet a výrobky z dehtu, 17 04 Kovy, 17 05 Zemina, kamení a vytěžená hlušina, 17 09 Jiné stavební a demoliční odpady, 15 01 Obaly). Kategorie převážně O, výjimečně N (zejména zbytky nátěrových hmot, resp. absorpční činidla). Produkce jednorázová (po dobu výstavby), množství v řádu cca tisíců tun (výkopová zemina a kamení) resp. desítek tun (ostatní).

2.3.4 Hluk a vibrace

Hluk: provoz: v souladu s NV 272/2011 Sb.
< LAeq,T = 60/50 dB (den/noc)

Záměr bude řešen tak, aby byly v chráněném venkovním prostoru staveb resp. chráněném venkovním prostoru dodrženy limity dle nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, v platném znění, pro hluk z dopravy na hlavních pozemních komunikacích. Toho bude docíleno buď umístěním záměru v dostatečné vzdálenosti od chráněného prostoru (naprostá většina trasy), nebo, v místě užšího styku s chráněným prostorem, realizací protihlukových opatření (protihlukových stěn). Aplikovatelný je pouze základní nekorigovaný limit LAeq,T = 60/50 dB (den/noc).

výstavba: v souladu s NV 272/2011 Sb.:
< LAeq,T = 65 dB (7:00 až 21:00)
< LAeq,T = 60 dB (6:00 až 7:00, 21:00 až 22:00)
< LAeq,T = 55 dB (22:00 až 6:00)

Záměr bude řešen tak, aby v průběhu výstavby byly v chráněném venkovním prostoru staveb resp. chráněném venkovním prostoru dodrženy limity dle nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, v platném znění, pro hluk ze stavební činnosti. Toho bude docíleno umístěním staveniště a jeho zařízení v dostatečné vzdálenosti od chráněného prostoru (naprostá většina trasy), nebo, v místě užšího styku s chráněným prostorem, realizací protihlukových opatření (zejména organizačního charakteru).

Vibrace: bez výstupů

Potenciální vibrace vznikající na komunikaci při provozu silniční dopravy jsou utlumeny v podloží na nevýznamné hodnoty již v bezprostředním okolí místa jejich vzniku (do vzdálenosti nejvýše v řádu jednotek metrů od zdroje) a nešíří se do širšího okolí.

Totéž se týká i o období provádění stavebních prací (stavební doprava a technologie). Při bourání starých vozovek a konstrukcí nelze vyloučit použití těžkých bouracích kladiv, i v tomto případě však vznikající vibrace nebudou významné. Trhací práce za použití výbušnin nebudou v průběhu výstavby prováděny.

3. Údaje o EVL a PO

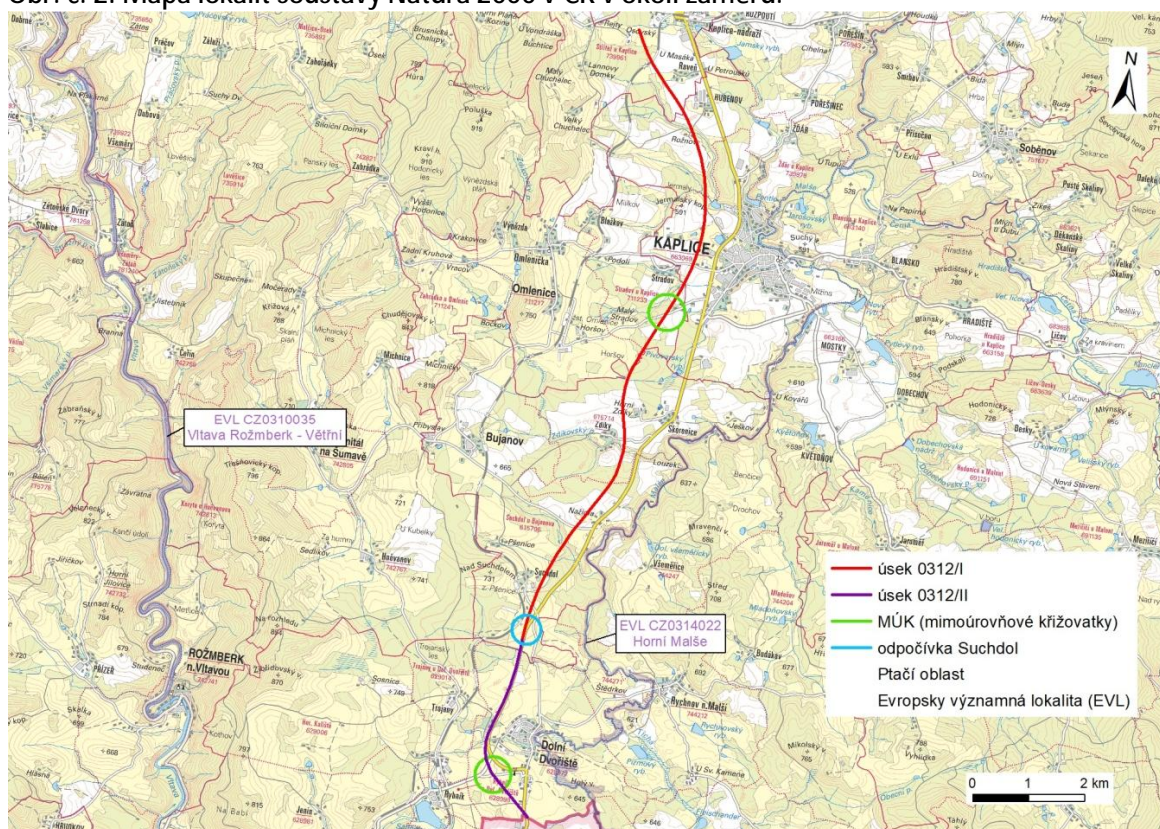
3.1. Identifikace potenciálně dotčených evropsky významných lokalit a ptačích oblastí

V souvislosti se záměrem byl zvažován vliv na všechny lokality soustavy Natura 2000.

Výběr dotčených lokalit proběhl s přihlédnutím k následujícím aspektům:

- lokalita je v přímém územním střetu,
- lokalita je v bezprostřední blízkosti,
- lokalita a její předměty ochrany mohou být ovlivněny v souvislosti se vstupy nebo výstupy (těžba surovin, doprava, odběry přípojky, odpady, emise hluku, světla a polutantů apod.) a to jak při přípravě, realizaci, tak při vlastním provozu.

Obr. č. 2: Mapa lokalit soustavy Natura 2000 v ČR v okolí záměru.

Tab. č. 2: Předměty ochrany blízkých lokalit soustavy Natura 2000:

Název	Předměty ochrany	Vzdálenost od záměru
EVL CZ0314022 Horní Malše	3140 Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculon fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i> 9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i> 9130 Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i> 91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) 1029 perlorodka říční (<i>Margaritifera margaritifera</i>) 1355 vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	cca 500 m

Název	Předměty ochrany	Vzdálenost od záměru
EVL CZ0310035 Vltava Rožmberk – Větřní	3150 Přírozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i> 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	cca 5 600 m

Zvažováno bylo i možné ovlivnění rakouské lokality soustavy Natura2000 AT3115000 Maltsch. Lokalita, její předměty ochrany a celistvost, nebyla vyhodnocena jako potenciálně dotčená. Možné ovlivnění propojených populací druhů, které jsou předměty ochrany zároveň v EVL CZ0314022 Horní Malše a EVL AT3115000 Maltsch, je vyhodnoceno v kapitole 4.6. Hodnocení přeshraničních vlivů.

Na základě tohoto přístupu byla vyhodnocena jako potenciálně dotčená lokalita:

- EVL CZ0314022 Horní Malše.

Odůvodnění

*Evropsky významná lokalita (EVL) CZ0314022 Horní Malše je jedinou lokalitou, která se nachází v blízkosti záměru (vzdálenost EVL od záměru je cca 0,5 km) a jejíž předměty ochrany mohou být dotčeny dálkovými vlivy záměru. Mezi potenciálně ovlivněné patří z jejích předmětů ochrany perlorodka říční, vydra říční a 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculion fluitantis* a *Callitricho-Batrachion*. Důvodem je potenciální vliv záměru na kvalitu vod v řece Malši a ohrožení místní populace vyder střety s vozidly obecně.*

Vliv záměru na celistvost a předměty ochrany další relativně blízké EVL CZ0310035 Vltava Rožmberk – Větřní je vyloučen z důvodu značné vzdálenosti (5,5 km) a odvodněním záměru do povodí Malše. I v případě, že by část povrchových vod tělesa budoucí D3 byla z důvodu ochrany perlorodky přečerpávána do povodí Vltavy, nelze vzhledem k obecně stanoveným limitům na kvalitu vod předpokládat významnější zvýšení koncentrace znečišťujících látek ve Vltavě natož v po proudu značně vzdálené EVL.

Předměty ochrany vzdálenějších lokalit soustavy Natura 2000 nemohou být záměrem nijak dotčeny.

3.2. Popis dotčené lokality EVL CZ0314022 Horní Malše

Zdroj: <http://nature.cz/natura2000>

Rozloha: 1890,8338 ha
Nadmořská výška: 539 - 1000 m n. m.

Poloha:

Asi čtyřicetikilometrový úsek horního toku Malše od místa, kde přitéká na české území jihovýchodně od bývalé obce Dolní Příbraní až po Kaplici, včetně celého hraničního česko-rakouského úseku Malše s drobnými přítoky na české straně v úseku od Dolního Dvořiště po Cetviny. Součástí lokality je také celá česká část povodí horní Malše východně od bývalé obce Cetviny, vytvářející až 2 km široký pás území při česko-rakouské hranici.

Ekotop:

Geologie:

Geologické podloží tvoří granity nebo granodiority weinsberského typu, západně od Cetvin pak granodiority freistadtského typu. V nivě Malše se nacházejí kvartérní sedimenty. Ojediněle se v území nacházejí nevelké čočky humolitů (úval Dolní Příbraní a jižně Ulrichova).

Geomorfologie:

Celé povodí horního toku Malše nad Cetvinami leží v Novohradských horách (v Žofínské hornatině a Leopoldovské vrchovině), Malše od Cetvin ke Kaplici protéká Novohradským podhůřím (Kaplickou brázdou).

Pedologie:

Z půdních typů převažují kambizemní podzoly, resp. pseudoglejové kambizemě. V nivě Malše a v kotlině Příbrani se vyskytují typické gleje. Velmi malé plochy na humolitech pokrývají organozemně.

Reliéf:

Členité území s nejvyššími vrcholy dosahujícími výšky kolem 1000 m n. m. Nad bývalou obcí Dolní Příbrani meandruje řeka Malše v mírně zvlněném terénu. Dále mezi Dolním Příbraním a Cetvinami se hlouběji zařezává do horniny a vytváří úzkou soutěsku se strmými svahy, kde se také vyskytují skalní výchozy a balvanité sutě. Pod Cetvinami až k Rychnovu nad Malší protéká Malše širokou, periodicky zaplavovanou nivou, pod Rychnovem opět vytváří sevřenější, hlouběji zaříznuté údolí.

Krajinná charakteristika:

Horní část povodí má charakter lesnaté hornatiny s několika lučními enklávami na bezlesí (největší z nich v oblasti Horního a Dolního Příbrani). V dolní části protéká meandrující tok řeky kulturní krajinou Novohradského podhůří, místy je vyvinuta širší říční niva.

Biota:

V území jsou hojné acidofilní bučiny (L5.4, *Luzulo-Fagetum*, *Callamagrostio villosae-Fagetum*, *Dryopterido dilatatae-Fagetum*) s větším zastoupením smrku a ojediněle s jedlí. Bylinné patro je velmi chudé. Roztroušeně jsou zde zastoupeny i květnaté bučiny (L5.1, *Dentario enneaphylli-Fagetum*) se svízelem vonným (*Galium odoratum*), bažankou vytrvalou (*Mercurialis perennis*), kostřavou nejvyšší (*Festuca altissima*), pitulníkem horským (*Galeobdolon montanum*) a řeřišnicí trojlistou (*Cardamine trifolia*). V depresích a sníženinách se roztroušeně vyskytují podmáčené smrčiny (L9.2B, *Mastigobryo-Piceetum*, *Equiseto-Piceetum*) s bohatě vyvinutým mechovým patrem - rašeliník (*Sphagnum* sp.), rohozec trojlaločný (*Bazzania trilobata*). Velmi významné a charakteristické jsou horské olšiny (L2.1, *Alnetum incanae*) s olší šedou (*Alnus incana*) podél řeky Malše. Kromě olše šedé je zde přimíšen i smrk (*Picea abies*), ojediněle javor klen (*Acer pseudoplatanus*). V bylinném patře jsou zastoupeny např. kopytník evropský (*Asarum europaeum*), ptačinec hajní (*Stellaria nemorum*), pitulník horský (*Galeobdolon montanum*), lýkovec vonný (*Daphne mezereum*). Typické jsou i horské prvky, např. kýchavice bílá pravá (*Veratrum album* subsp. *album*), udatna lesní (*Aruncus vulgaris*), kamzičnick rakouský (*Doronicum austriacum*), pryskyřník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*), chrastavec lesní (*Knautia dipsacifolia*). Z nelesní vegetace jsou zde trojštětové louky (T1.2, svaz *Polygono-Trisetion*), jejichž druhová skladba byla pozměněna pravděpodobně přiséváním a eutrofizací. V potoční nivě, která byla dlouhou dobu nekosená, dominují vlhká tužebníková lada (T1.6, podsvaz *Filipendulenion*). Roztroušeně jsou zde zastoupeny i ovsíkové louky (T1.1, svaz *Arrhenatherion*), střídavě vlhké bezkolencové louky (T1.9, svaz *Molinion*), podhorské a horské smilkové trávníky (T2.3B, svaz *Violion caninae*) a sekundární podhorská a horská vřesoviště (T8.2B, svaz *Genistion*). V enklávě Dolní Příbrani se vyskytují na malých plochách přechodová rašeliniště (R2.3, svaz *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*). Na lokalitě je na několika místech přítomna významná bentická vegetace parožnatek (V5). Na lokalitě byla zaznamenána i skalní vegetace (S1.2) a v řece Malši místy makrofytní vegetace vodních toků (V4A) s hvězdošem háčkovitým (*Callitriche hamulata*). Většinu plochy povodí horní Malše nad Cetvinami však pokrývají kulturní hospodářské lesní porosty s převahou smrku (84 %) a se zastoupením borovice (6 %), buku (6 %), břízy, olše, vrby, osiky a jasanu (souhrnně 2 %). Podíl jedle bělokore dosahuje asi 0,5 %. Značná část bývalých extenzivně obhospodařovaných luk a pastvin byla po druhé světové válce v souvislosti s vysídlením pohraničních obcí zalesněna smrkovými monokulturami.

V horní části toku Malše (zhruba po Cetviny nebo snad až po Rychnov nad Malší) je vyvinut ekosystém oligotrofního vodního toku s výskytem celého společenstva oligotrofních vodních organismů a s potenciálem pro rozmnožování perlorodky říční (*Margaritifera margaritifera*). Rybí společenstvo v horní části toku tvoří pstruh potoční (*Salmo trutta morpha fario*) a vranka obecná (*Cottus gobio*), v níže položených úsecích toku druhově pestřejší rybí společenstvo s početným

výskytem a pravidelným rozmnožováním některých ubývajících druhů kruhoustých a ryb, např. mihule potoční (*Lampetra planeri*), mníka jednovousého (*Lota lota*) a lipana podhorního (*Thymallus thymallus*). Hojný je výskyt vážky - páskovce kroužkovaného (*Cordulegaster boltonii*).

Kvalita a význam:

Velmi kvalitní je střední část údolí Malše, pod enklávou Dolní Příbraní až ke starému mostu 1,6 km jihovýchodně od Cetvin, které má charakter horského zaříznutého údolí s vyvinutou vegetací *Alnetum incanae*. Významné jsou zde i horské druhy vysokobylinných niv. Z floristického hlediska k pozoruhodným druhům patří např. kýchavice bílá (*Veratrum album*), tavolník vrbolistý (*Spiraea salicifolia*), jednokvítka velevětý (*Moneses uniflora*) a ostružiník skalní (*Rubus saxatilis*). Vegetace podmáčených smrčín se v lepším stavu zachovala jen v PP Úval Dolní Příbraní, ostatní plochy byly z větší či menší části ovlivněny lesním hospodařením, zejména výsadbou smrku. Horské a květnaté bučiny jsou jen lépe zachovány v PP Ulrichov a v přilehlých lesních porostech. Významnou roli hraje i pestrá mozaika biotopů nelesní vegetace s nejzachovalejším komplexem rašelinných luk v enklávě Dolního Příbraní. Kvalitní je vodní vegetace v řece Malši, a to v celém úseku. Území Natura 2000 a ptačí území bylo navrženo na rakouské straně řeky Malše od Sandlu téměř až k obci Wulowitz. Pro perlorodku říční (*Margaritifera margaritifera*) jedna z nejvýznamnějších lokalit v České republice (dle Záchraného programu pro perlorodku říční v ČR). Po drobných úpravách toku Malše bylo na jaře 2005 reintrodukováno asi 430 juvenilních (sedmiletých) perlorodek z polopřirozeného chovu (přičemž rodičovskou generací byly perlorodky původem z Malše, jde tedy o zachování autochtonní populace). Pro vydra říční (*Lutra lutra*) jde o středně významnou lokalitu. Její význam však spočívá také v predačním tlaku na populaci pstruha potočního (*Salmo trutta morpha fario*), který je hostitelskou rybou larev perlorodky říční. Vydra tak působí plynulou obměnu rybí obsádky a zabraňuje převládnutí "imunních" pstruhů v populaci (pstruzi, kteří již byli invadováni glochidii perlorodek, jsou vůči další invadaci "imunní" a nemohou být znovu jejich hostiteli).

Zranitelnost:

Území prošlo v 2. polovině 20. století velmi podstatnými změnami. Zásadní změnou byla likvidace osídlení po odsunu německého obyvatelstva. Od té doby bylo území špatně dostupné a intenzita ovlivňování biotopů poklesla. V 70. letech proběhla v enklávě Dolní Příbraní rozsáhlá plošná meliorace, která změnila vodní režim a zlikvidovala velmi kvalitní vlhké a rašelinné louky. V současné době zde v enklávě Dolní Příbraní probíhá středně intenzivní pastva, zbytek luk je využíván pícninařsky. Travnobylinné plochy podél Malše jsou částečně poškozeny eutrofizací, což se projevuje šířením chřastice rákosovité (*Phalaris arundinacea*).

Lesní plochy byly přeměněny na větších plochách na smrkové monokultury, v menší míře se vysazovala borovice. V současnosti jsou lesní porosty ohroženy hlavně vysokým stavem zvěře, a proto zde neodrůstá jedle, pokud není individuálně chráněna.

Populace perlorodky říční citlivě reaguje na znečištění vody (zhoršení chemických parametrů), zhoršení potravní situace v toku (změna kvality a kvantity detritu, který je potravou perlorodky, což je způsobeno nežádoucími změnami lesního a zemědělského hospodaření v povodí) a na antropogenně podmíněnou erozi v povodí, která způsobuje zanášení toku jemnými splaveninami.

Management:

Z hlediska ochrany populace perlorodky říční je prioritní zabránit antropogenně podmíněné erozi, tj. asanovat existující erozní strže, neobnovovat a nevytvářet nové systémy otevřených odvodňovacích stok v lesích. Podél vodotečí a na prameništích v lesích zachování nebo obnova přirozené stromové vegetace s převahou olše šedé, zabránit změnám hydrologického režimu pramenišť. Zabránit rozšlapávání břehů vodotečí na pastvinách dobyt看. Zabránit znečištění vody živinami (eutrofizaci) a rezidui biocidů.

Možné střety zájmu:

Z hlediska ochrany perlorodky říční především nevhodné lesnické a zemědělské hospodaření, spojené s erozí v povodí a znečištěním vody, příp. nová nevhodná zástavba v povodí, spojená se znečištěním povrchových vod.

3.3. Identifikace potenciálně dotčených předmětů ochrany

Na základě dostupných nálezových dat, vlastních terénních průzkumů, konzultací a dalších údajů z informačních zdrojů bylo vyhodnoceno, které předměty ochrany dotčených EVL mohou být záměrem ovlivněny. Zvažován byl především charakter záměru a všechny vlivy, vstupy a výstupy záměru včetně dálkových vlivů. Dále byla zvažována prostorová distribuce předmětů ochrany.

3.3.1. EVL CZ0314022 Horní Malše

Tab. č. 5: Vyhodnocení potenciálně dotčených předmětů ochrany EVL CZ0314022 Horní Malše.

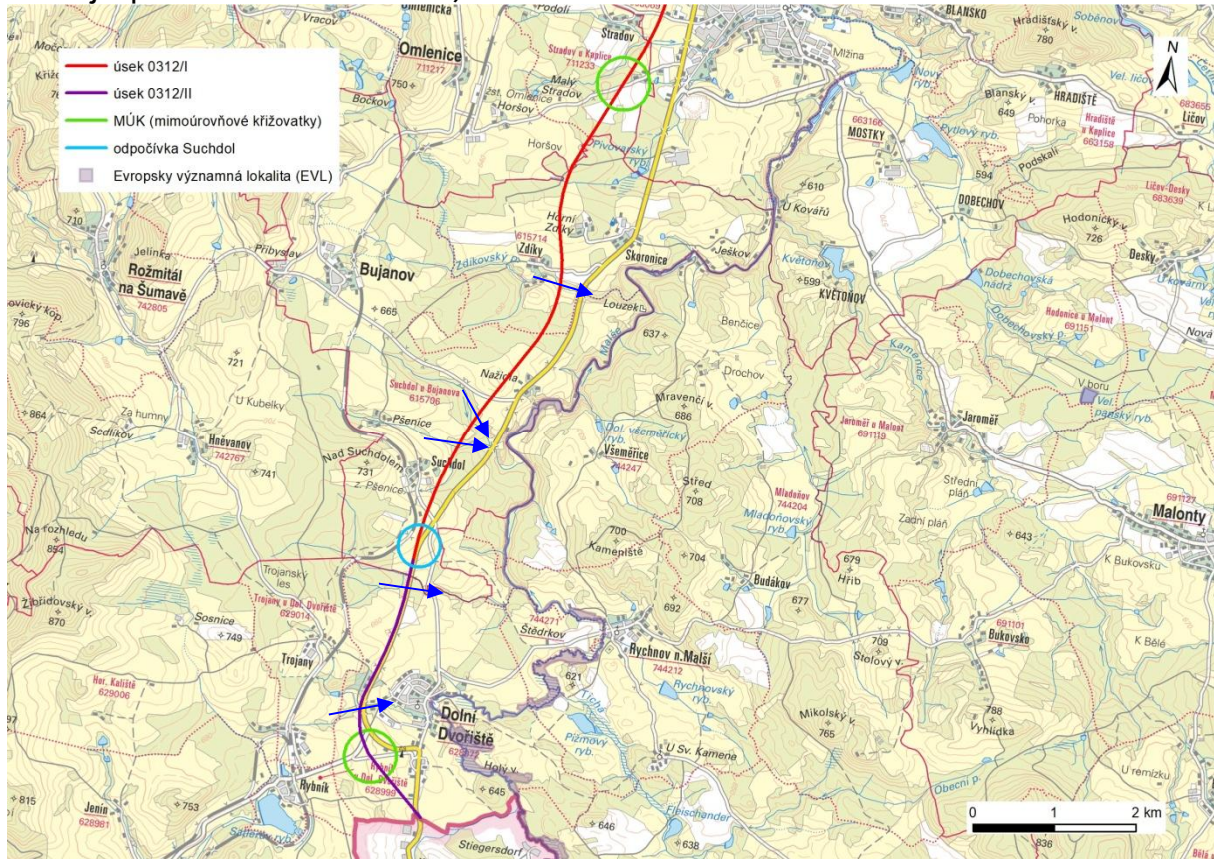
Předmět ochrany	Přítomnost předmětu ochrany	Možnost ovlivnění	Odůvodnění
3140 Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek	NE	NE	Vody s parožnatkami se vyskytují v části EVL, které nebude záměrem vůbec dotčena.
3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitricho-Batrachion</i>	ANO	NE	Makrofytní vegetace je v toku Malše přítomna pomístně i v části dotčené záměrem, při dodržení předepsaných limitů pro vypouštění povrchových vod z tělesa dálnice nebude biotop nijak dotčen.
9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>	NE	NE	Acidofilní bučiny se v EVL vyskytují výše proti proudu již zcela mimo ovlivněné území a nebudou tak vůbec dotčeny.
9130 Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>	NE	NE	Květnaté bučiny se v EVL vyskytují výše proti proudu již zcela mimo ovlivněné území a nebudou tak vůbec dotčeny.
91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	ANO	NE	Olšiny doprovázejí celý tok Malše, při dodržení předepsaných limitů pro vypouštění povrchových vod z tělesa dálnice nebude biotop nijak dotčen.
1029 perlorodka říční (<i>Margaritifera margaritifera</i>)	ANO	ANO	Druh může být záměrem ovlivněn při výstavbě i při provozu – únikem znečišťujících látek, solí či zákalu do recipientů, jenž může mít za následek znečištění či změnu kvalitativních parametrů vody v řece Malši. Perlorodka je na kvalitu vody extrémně citlivá.
1355 vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	ANO	ANO	Místní populace druhu, vázaná na EVL Horní Malše, může být ovlivněna úhyny při střetu s vozidly na budoucí dálnici D3.

Odůvodnění

Území záměru není v přímém územním střetu s EVL Malše, dálkovými a nepřímými vlivy může být ovlivněna pouze západní část přibližně od soutoku Dvořišským potokem. V úvahu připadají pouze nepřímé vlivy na biotopy, celistvost a populace druhů, které se v této části EVL vyskytují. Ovlivněny proto nemohou být oba biotopy bučin a vegetace parožnatek, které leží zcela mimo toto území. Nepřímé vlivy spočívají hlavně ve splachu škodlivých látek a vypouštění povrchových vod do recipientů v dotčené části povodí Malše, tj. od Dolního Dvořiště po Kaplici. Záměr ale předpokládá dodržení zákonných limitů pro vodárenské toky, proto nemohou být biotopy toků (3260 Makrofytní vegetace

toků) ani břehové porosty (91E0 Údolní luhy) nijak ovlivněny. Vzhledem k extrémní citlivosti na kvalitu vody byla jako potenciálně dotčená vyhodnocena perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*). Jako dotčená byla vyhodnocena i vydra říční (*Lutra lutra*), jejíž místní populace by mohla být ovlivněna úhyny při střetu s vozidly na budoucí dálnici. Domovský okrsek vyder je totiž značně rozsáhlý a zasahuje kromě hlavního toku i do území podél přítoků.

Obr. č. 3: Mapa souběhu záměru D3, úsek 312 a EVL Horní Malše (modré šipky označují recipienty odvádějící povrchovou vodu do Malše).

4. Hodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000

4.1. Hodnocení úplnosti podkladů pro posouzení

Odborné podklady a nálezová data jsou dostatečné pro provedení hodnocení a vyslovení níže uvedených závěrů. U skrytě žijících nebo obtížně zjistitelných druhů hodnocení zahrnuje i přiměřenou míru principu předběžné opatrnosti a vychází také z biotopových nároků těchto druhů.

4.2. Potenciální vlivy záměru

Dle metodiky hodnocení jsou jako relevantní vlivy zvažovány takové přímé a nepřímé vlivy záměru, které svojí podstatou mohou ovlivnit kvantitativní a kvalitativní charakteristiky předmětů ochrany a celistvost lokality soustavy Natura 2000. Jako možné vlivy záměru byly identifikovány následující:

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu.

Kvalitativní charakteristiky biotopu v tomto případě zahrnují možné zhoršení kvality vody v toku Malše. Znečišťující látky by mohly být do Malše transportovány recipienty z budoucí dálnice D3 a z její stavby, jimiž jsou levostranné přítoky v úseku od státní hranice s Rakouskem po Kaplici (*Dvořištský potok, Trojanský potok, Hněvanovický potok, Zdíkovský potok*). Podstatné ve fázi provozu je především možné zvýšení pH a vodivosti, způsobené chloridy ze solení, případně úniky ropných látek a celkové zvýšení živinové zátěže, dusíku a fosforu. Při výstavbě existuje riziko úniku ropných látek, zákalu a cementových výluhů z betonáží, které jsou pro perlorodku toxické.

2/ Ohrožení střety s vozidly.

Tento vliv zahrnuje možné střety vyder s vozidly na D3. Již v současnosti jsou v úseku Kaplice-Dolní Dvořiště evidovány kolizní místa vyder (cf. Alka Wildlife) na stávající silnici I/3. Z hlediska vyder je klíčové, zda budou na potocích zbudovány vhodné migrační objekty.

4.3. Hodnocení vlivů záměru na dotčené předměty ochrany

Cílem tohoto naturového hodnocení je popsat vliv záměru na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí. U dotčených lokalit soustavy Natura 2000 a jejich předmětů ochrany je nutné zachování příznivého stavu z hlediska jejich ochrany.

Tab. č. 7: Pro hodnocení významnosti vlivů byla využita stupnice převzatá z metodiky naturového posouzení MŽP ČR z roku 2007.

Vliv	Hodnota	Popis
Významný negativní	-2	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK Vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat.

Vliv	Hodnota	Popis
Mírně negativní	-1	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv Nevylučuje realizaci záměru. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej minimalizovat navrženými zmírňujícími opatřeními.
Nulový	0	Záměr nemá žádný vliv.
Mírně pozitivní	+1	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírně příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
Významný pozitivní	+2	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.

Poznámka: Vlivy na prioritní stanoviště či druhy nemohou být hodnoceny stejně jako u ostatních předmětů ochrany (viz § 45i, odst. 10). Platí, že při identifikaci významného negativního vlivu na lokality s prioritními typy přírodních stanovišť a druhů je vždy třeba prokázat převažující důvody veřejného zájmu týkající se veřejného zdraví, veřejné bezpečnosti nebo příznivých důsledků nesporného významu pro životní prostředí. V takovém případě je na Ministerstvu životního prostředí, aby rozhodlo o odůvodněnosti realizace záměru, případně aby požádalo o stanovisko Evropskou komisi.

1029 Perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*)

Červený seznam ČR: EN – kriticky ohrožený druh

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: kriticky ohrožený druh

Směrnice o stanovištích: příloha II a V

Úmluvy a dohody: Bernská úmluva – příloha III

Perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*) je sladkovodním dlouhověkým mlžem, který je v České republice chráněn zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a evropskou Směrnicí o stanovištích - 92/43/EEC v rámci soustavy NATURA 2000. Na území České republiky se perlorodka říční v minulosti vyskytovala v povodí Vltavy, Labe, Odry a Dunaje, často v deseti až sto tisícových koloniích. V současné době je její rozšíření omezeno na několik dílčích lokalit v oblasti Vysočiny, Západních a Jižních Čech.

Ekologické nároky předmětu ochrany vzhledem k možným vlivům

(Zdroj: www.biomonitoring.cz)

Perlorodka říční je druh s holarktickým rozšířením. V postglaciální době se rozšířila pravděpodobně z refugia v blízkosti jižních břehů Anglie (Machordom et al. 2003). V Evropě se její areál rozprostírá od severního Portugalska a západního Španělska přes západní Pyreneje, Bretaň, Normandii, Ardeny, Britské ostrovy a střední Evropu až do severní Evropy, kde ve Skandinávii a severním Rusku je dnešní těžiště evropského výskytu. Výskyt samotný je významně limitován i nadmořskou výškou a geografickou polohou [např. ČR 800 m n. m., Švédsko 575 m n. m., lokality u polárního kruhu okolo 430 m n. m., severní Norsko pouze 200 m n. m. (Dolmen 2008)] bez ohledu na rozšíření hostitelských ryb z podčeledi lososovití (Salmoninae), především pstruha. Většina stávajících populací perlorodek zaznamenala v minulých letech a desetiletích silný pokles početnosti. Pouze díky své dlouhověkosti (často i více než 100 let) se dosud na některých lokalitách zachovaly početnější, ale silně přestárlé populace (Geist 2010). Ve střední Evropě je obecně uváděn pokles o více než 90 % (Araujo & Ramos 2001). V Rakousku byl v posledních letech zaznamenán pokles o 98 % (Moog et al. 1995). V Polsku perlorodka říční zcela vyhynula (Dyduch-Falniowska & Zajac 2011). V Jižní Evropě je poklesu početnosti populací věnována pozornost od sedmdesátých let. Ačkoliv některé populace již zcela vymřely, bylo u několika silných populací ve Španělsku a Portugalsku v Atlantické oblasti potvrzeno i rozmnožování (Geist 2010). V Anglii a Walesu je uváděn pokles početnosti perlorodek o 80 % (Geist 2010). Ve Skotsku, kde se perlorodka říční vyskytovala v roce 1970 na 155 lokalitách, je

zdokumentováno vyhynutí nebo snížení populace na úroveň pravděpodobného vyhynutí v příštích letech na dvou třetinách z původního počtu lokalit. Dosud jsou alespoň částečně se reprodukcí řídké populace ve všech zemích Velké Británie. V Litvě byla v období mezi léty 1999 a 2003 potvrzena přítomnost perlorodek na osmi z původních 163 odhadovaných lokalit, a to v počtu cca 25 000 jedinců (Rudzite 2005). V Norsku se perlorodky nachází na 350 – 400 lokalitách (Dolmen & Kleiven 2008). Ve Švédsku se perlorodka říční vyskytuje na přibližně 550 řekách a jejich přítocích. V současnosti se v Norsku a ve Švédsku nachází 2/3 všech známých evropských lokalit perlorodky říční (Degerman et al. 2009). Česká republika se šesti lokalitami s potvrzeným výskytem juvenilní populace z odchovů patří mezi státy s nejpokročilejší fází záchraného programu.

Perlorodka říční je druhem relativně chladných, čistých a málo úživných (oligotrofních) vod potoků a menších řek ve vyšších polohách. Téměř výlučně se jedná o toky, pramenící na geologickém podloží s nízkým obsahem vápníku. Její existence je závislá na specifickém přírodním společenstvu celého povodí a to jak z hlediska zdrojů potravy, tak i z hlediska reprodukce.

Jedinci tohoto druhu se živí filtrací planktonu a organického detritu z vody. Detrit vzniká v celé ploše povodí jako zpracovaný rostlinný opad a to jak z nadzemních, tak podzemních částí rostlin. Perlorodka jej filtruje z proudící vody. Jeho složení je ovlivněno typem ekosystému, z něhož vzniká. Je schopná využívat i detrit z makrofyt rostoucích přímo v toku. Oligotrofní toky, kde žije, jsou na živiny velmi chudé, a proto jsou přírodní společenstva osidlující takové prostředí závislá zejména na potravních zdrojích nacházejících se mimo vodní prostředí. Obdobné je to i v případě populace v Malši. Výskyt perlorodky je dále závislý na tahových cestách lososa obecného a výskytu pstruha potočního, kteří jsou dočasnými hostiteli jejích larev. V početných koloniích jsou jedinci tohoto druhu odděleného pohlaví, ale řídce roztroušení mlži mohou být hermafroditní. Pohlavní dospělosti v našich podmínkách dosahují až mezi 15. – 20. rokem života. Samčí spermie vypuštěné vlně do vody samička nasává a v jejím těle dochází k oplodnění vajíček. Z oplozených vajíček se vyvíjejí invazní larvy zvané glochidie, kterých v létě samice vypouští do vody velké množství. Další vývoj probíhá na hostitelských rybách a trvá 3-12 měsíců. Po ukončené metamorfóze juvenilní stadia perlorodek opouštějí hostitelskou rybu a dalších 5 až 10 roků žijí v intersticiálním prostředí dna toku. Toto stádium je zároveň nejkritičtějším obdobím života. Úspěšnost reprodukce značně ovlivňuje struktura dna, kde se vyvíjejí mladá stadia perlorodek. Nejlepší úspěšnost je v tocích, jejichž dno je tvořeno zrnitým šterkem a hrubým pískem. Pro reprodukci a přirůstání jsou velmi podstatné i teplotní poměry. Teploty vody má podstatný vliv na toxicitu prostředí v případě znečištění. Na stanovištích přírodě blízkých se jedinci přirůstající relativně pomalu dožívají až 140 let. V úživnějším (mezotrofním) prostředí se naopak vyskytují formy rychleji rostoucí, avšak krátkověké, dožívající se 30 - 50 let.

Rozšíření v ČR

Na našem území se perlorodka vyskytuje v povodí horního toku Vltavy (dříve i Otavy), Blanice, Malše a jejich přítocích. V jihočeské Blanici se doposud zachovala nejpočetnější středoevropská populace tohoto kriticky ohroženého mlže. Fragmenty původních populací se zachovaly též v přítocích saské Saale, které tvoří státní hranici mezi Českou republikou, Bavorskem a Saskem. Početně nižší výskyty byly známy a dosud přežívají ve dvou potocích pramenné oblasti Želivky. V posledních 30ti letech zanikly populace perlorodky říční na některých tocích na Frýdlandsku a v Rychlebských horách v povodí Odry.

Ohrožení

Existence perlorodky je zcela závislá na zachovalém a specifickém přírodním prostředí. Nezbytné je stálá dostupnost vhodné potravy. Pro její vytváření je nezbytná vhodná skladba biotopů v povodí, jako jsou vícepruhové lesy s bohatým bylinným podrostem nebo vlhké květnaté louky s prameništi a stružkami. Nejdůležitější úlohu v rozkladných procesech a transportu živin zastává půdní fauna. Důležitá je činnost žížal, drobných hlodavců i krtků.

Při vývoji ale i při osidlování toku je nezastupitelná je úloha hostitelských druhů ryb, jejichž jedinci se po prvotní invadaci glochidiiemi stávají imunní. Je proto nezbytná postupná přirozené reprodukce lososovitých ryb, přítomnost predátorů a absence migračních bariér v povodí.

Populace perlorodky říční jsou proto ohroženy zejména znečištěním vody a nepříznivými změnami půdních a vegetačních poměrů a způsobů hospodaření v povodí. Zcela zásadní je znečištění vod chemickými látkami spojené s eutrofizací celého povodí. Velkoplošné formy zemědělského hospodaření, systematické odvodňování, změny původní skladby lesů na převážně smrkové monokultury, používání těžké techniky stejně jako všechny postupy vedoucí k nadměrnému zvyšování eroze jsou rizikovými faktory.

Je zřejmé, že ochrana perlorodky zahrnuje komplexní ochranu celého povodí.

Péče o druh

Zejména důležitá je péče o biotopy v celém ekosystému oligotrofního povodí zahrnující revitalizaci toků a pramenišť, kosení vegetace a úpravy složení lesních porostů v okolí toků. V souladu se schváleným záchranným programem perlorodky říční spočívá podpora populací druhu i v polopřirozeném odchovu.

Pro perlorodku je od roku 2000 realizován záchranný program, v rámci nějž jsou lokality monitorovány.

Kvantitativní údaje

Celková populace v ČR	Druh se recentně vyskytuje jen v několika vodních tocích v Ašském výběžku, Na Šumavě a v jejím Podhůří a na Českomoravské vysočině.
Celková populace ve všech EVL v ČR	Je předmětem ochrany v 5 EVL (zahrnují všechny recentní lokality).
Populace v dotčené EVL	stovky adultních jedinců, stovky juvenilních jedinců, repatriace

Kvalita

Výskyt druhu perlorodka říční v řece Malši (EVL CZ0314022 Horní Malše a EVL AT3115000 Maltsch) byl podrobněji zdokumentován v uplynulých 10 letech v rámci tří inventarizačních studií. Těžiště současného výskytu je lokalizováno mezi obcemi Leopoldschlag a Rychnov nad Malší. Jednotliví dospělí jedinci se však nacházejí v celém navazujícím úseku až po město Kaplice. Plán péče pro PP Horní Malše uvádí minimálně 400 adultních a subadultních jedinců perlorodek v toku Malše a v mlýnských náhonech. Rakouská inventarizační studie (Dort 2012) uvádí obdobný počet více než 437 adultních jedinců. V rámci inventarizační studie z roku 2012 (Spisar in verb.) bylo v úseku od Dolního Dvořiště po Kaplici cca 10 % odchycených pstruhů invadovaných glochidiemi perlorodky říční. To znamená, že je třeba v celém úseku přírodní památky Horní Malše dodržet základní ochranné podmínky stanovené pro tento druh v záchranném programu (Švanyga a spol. 2013) a ve zřizovacím předpisu pro přírodní památku Horní Malše (Jihočeský kraj, NAŘÍZENÍ JIHOČESKÉHO KRAJE č. 1/2014).

Identifikace vlivů na předmět ochrany

1/ Ovlivnění kvalitativních charakteristik biotopu.

Rizikem pro perlorodku mohou být splachy do přítoků Malše pocházející ze stavební činnosti při výstavbě dálnice D3 (betonové výluhy, smyvy z techniky). Trvalým rizikem jsou odpadní látky (přečištěné v ČOV) z odpočívky Suchdol, ropné látky z možných havárií a splachy chloridů ze solení posuzovaného úseku D3. Riziková, s obdobnými negativními vlivy, je samozřejmě už stávající komunikace I/3. V plánu péče PP Horní Malše je již v současnosti konstatována pro perlorodku nevyhovující kvalita vody v úseku Dolní Dvořiště-Kaplice, nicméně kvalita je dostačující pro přežívání jednotlivých adultů v toku a v některých náhonech.

Podíl ovlivnění - populace

Záměrem může být ovlivněn tok Malše od soutoku s Dvořištským potokem po Kaplici. V úseku státní hranice-Dolní Dvořiště je nejnižše položený úsek s koncentrovaným výskytem perlorodek (2012: 92 adultních ex.), ten by záměrem díky navrženému přečerpávání povrchových vod mimo povodí potoka Eisenhuter bach (Kamenice) neměl být dotčen. V úseku Dolní Dvořiště-Kaplice se v toku vyskytují pouze jednotlivé exempláře, další výskyty jsou v náhonech Nažidla a Ježov. Maximálně by tak mohlo být dotčeno do 10 % populace perlorodky v EVL Horní Malše. V EVL Maltsch nemohou být jedinci perlorodek přímo dotčeni, neboť celá EVL leží výše proti proudu. V ovlivněné části toku se ale početně vyskytují pstruzi invadovaní perlorodkami.

Hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1029 Perlorodka říční (<i>Margaritifera margaritifera</i>)	-1 (mírný negativní vliv)

Odůvodnění

Záměr je až po město Kaplice v kontaktu s levostrannými přítoky řeky Malše. Je proto nutné i pro fázi výstavby a pak pro vlastní provoz přijmout všechna relevantní opatření, umožňující, aby v řece Malši byly zachovány všechny potřebné podmínky pro přežití perlorodek. V případě, že by taková opatření přijata nebyla, byl by vliv záměru na perlorodku vyhodnocen jako významně negativní (-2). I přes přijetí všech navržených opatření může nastat situace, že záměrem bude negativně ovlivňována kvalita vody v Malši. Přesnou míru vlivu je možné stanovit pouze teoreticky, je ale nezbytné vnos znečišťujících látek i možné zhoršování kvality vody kontrolovat nastavenými limity a monitoringem. Z hlediska vlivu na perlorodku se ukazuje jako nejproblematictější zamezení vnášení chloridů ze solení vozovky a parkovacích ploch splachovaných či svedených do recipientů křížených tělesem dálnice. Splachy mohou totiž způsobovat z hlediska perlorodky nadměrné koncentrace chloridů v toku Malše. Jak ukazují poznatky z jiných evropských lokalit - např. Fichtelgebirge, Bayer. Wald/Mittelgebirge-transect Ferrantia 64, kritický je tento prvek zejména v době rozmnožování, kdy významně ovlivňuje přežívání glochidií a jejich možnost uchycení na žaberní aparát ryb. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že pod významnými kříženími silnic s toky, kde se ještě vyskytoval druh perlorodka říční, tento výskyt níže po proudu následně končí a pod kříženími se až na výjimky druh dále nevyskytuje.

Zmírňující opatření pro fázi přípravy stavby

- Omezování vnosu chloridů ze solení do Malše – v dalších fázích projektové přípravy budou pro celý úsek 312 navržena vhodná opatření pro snížení koncentrací chloridů pocházejících ze solení vozovky a parkovacích ploch. Cílem je trvalé nepřekračování limitních hodnot pro chloridy v toku Malše, které jsou pro perlorodku <10 mg/l. Limit nesmí být překračován ani při extrémních hydrologických stavech (sucho). Přímé odstraňování chloridů z vod je obtížné a v praxi se provádí pouze za účelem úpravy pitné vody.
 - Relevantní možností je zamezení přímého odtoku vody z tělesa dálnice do recipientů s využitím povrchového odtoku přes vegetační pás a zasakovací příkopy na okrajích potočních niv. Zdržení povrchových vod a filtrace chloridů ve vegetačním pásu a v půdním profilu pozdrží jejich vyplavování do recipientů na dobu zvýšených srážek. V těchto epizodách se díky vyšším průtokům v tocích jejich koncentrace při vyplavování dostatečně naředí.
 - Další možností je přechištění zasolených vod v nádržích či spíše umělých mokřadech osazených vegetací schopnou soli částečně vstřebávat (např. rákos) a nadzemní části této vegetace periodicky odstraňovat na skládky mimo šetřené povodí.
 - Pro závěrečný úsek (312/II) je vhodným řešením přečerpání znečištěných vod mimo povodí Malše. Přečerpávání vod je dle stávajícího projektového řešení navrženo pro vody v povodí hraničního potoka Eisenhuter bach a to do Dvořištského potoka. Z důvodu dodržení limitů pro ochranu perlorodky je nutné ale navrhnout přečerpání znečištěných vod pro úsek 312/II do Rybnického potoka, tj. do povodí Vltavy.

Zmírňující opatření pro fázi výstavby

Platí pro celý průběh prací, pro fázi výstavby D3 i všech doprovodných součástí stavby až do závěrečné kolaudace stavby a ukončení všech doprovodných akcí.

- Minimalizace zákalů přítoků i samotného hlavního toku řeky Malše - *do vodních toků a mokřadů v nivách v celém úseku 312 není možné vjíždět mechanizací. Úpravy toků je nezbytné minimalizovat, je nutné je provádět kontinuálně a rychle (v řádu dnů) tak, aby zásah do koryta toku trval co nejkratší dobu. Je nutné zabránit nadměrnému zákalu vodních toků vhodnou technologií provádění prací, zejména je nutné práce neprovádět v deštivém počasí a za zvýšeného stavu vody. Problematické jsou také minimální stavy vody kvůli přehřívání. Po dobu provádění staveb v tocích je nezbytné převádět vody přes stavební rýhu např. dočasným zatrubněním.*
- Zamezení kontaminace toků cementovými výluhy z betonáží – *v žádném případě není možné vypouštět znečištěné vody z betonáží (cementové výluhy) do toků, vše je nutné řešit přes zásaky v přilehlých pozemcích. Na pozemcích přiléhajících k vodním tokům nebo přímo ve vodních tocích je nutné používat vhodné cementové směsi a nechat je bez kontaktu s vodním prostředím dostatečnou dobu zrát (minimálně 28 dní).*
- Havarijní plán – *pro případ havárie při úniku pohonných látek a olejů je nutné mít připraven havarijní plán, který zajistí minimalizaci důsledků havárie. Jedná se o práce v dosahu recipientů Malše. Je nutné, aby na stavbě byly sorbenty a utěrky trvale k dispozici (např. ve stavební buňce, v bagru apod.), běžné malé provozní úkapy je tak možné uklízet velmi rychle.*
- Biologický dozor stavby – *po dobu výstavby by měl být sjednán odborně kvalifikovaný biologický dozor. Jeho náplní by měla být kontrola dodržování technologických postupů a termínů činností potenciálně ohrožujících kvalitu vod ve vztahu k perlorodce.*

Zmírňující opatření pro fázi provozu

- Zamezení úniku ropných látek do přítoků Malše – *vhodným technickým opatřením (např. odlučovače ropných látek s předřazenými usazovacími nádržemi) zcela zamezit možným únikům ropných látek.*
- Zajištění přečištění odpadních vod – *veškeré odpadní vody pocházející z provozu D3 a související infrastruktury včetně odpočívky Suchdol a jejího zázemí budou přečištěny tak, aby voda v recipientech celoročně splňovala limitní hodnoty pro perlorodku dané záchranným programem pro tento druh (viz příloha č. 1, např. BSK₅ 1,5 mg/l O₂, celkový fosfor 35 µg/l, NO₃⁻ <6 mg/l).*
- Trvalé omezování vnosu chloridů ze solení do Malše – *nebudou překračovány limitní hodnoty pro chloridy v toku Malše, které jsou pro perlorodku <10 mg/l. Limit nesmí být překračován ani při extrémních hydrologických stavech (sucho). Z pohledu populace perlorodky v Malši je omezení koncentrací chloridů klíčové opatření. Opatření by mělo být koordinováno i s provozem doprovodné komunikace.*
- Monitoring jakosti vod – *je nutné zajistit trvalý monitoring kvality vody v řece Malši a v hlavních recipientech budoucí D3. Monitoring a jeho design by měl být realizován ve spolupráci s VÚV TGM Praha, který v Malši kvalitu vody a početnost perlorodky dlouhodobě monitoruje. Sledovány by měly být charakteristiky relevantní pro přežívání perlorodky (pH, konduktivita, BSK₅, obsah Ca, poměr Mg/Ca, celkový fosfor, NH₄⁺, NO₃⁻, obsah chloridů), měl by být vyhodnocen vždy i stav populace perlorodky ve dvou úsecích: státní hranice – Rychnov nad Malší a Rychnov nad Malší – Kaplice. Pokud nebudou limity pro perlorodku splňovány, mělo by být možné navrhnout další opatření ke zlepšení kvality vody.*

1355 Vydra říční (*Lutra lutra*)

Červený seznam ČR: VU – zranitelný druh

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: silně ohrožený druh

Směrnice o stanovištích: příloha II a IV

Úmluvy a dohody: Bernská úmluva – příloha II

Ekologické nároky předmětu ochrany vzhledem k možným vlivům

(Zdroj: www.biomonitoring.cz)

V rámci svého areálu osídluje vydra říční téměř všechny typy vodních biotopů od vodních toků přes jezera, mokřady a skalnatá mořská pobřeží. Populace obývající naše území obsazuje tři rozdílné typy biotopů - horské oligotrofní vodní toky, vrchovinné toky s kaskádami malých a středních rybníků a ploché rybníční oblasti.

Vydra nemá pevnou dobu páření, s mláďaty se můžeme setkat během celého roku. Péče o mláďata trvá téměř jeden rok. V potravě vydry výrazně převažují ryby, doplňkově též obojživelníci, koryši, drobní savci, vodní hmyz a další.

Rozšíření v ČR

V rámci České republiky existuje několik oblastí, které jsou vydrou trvale obývány, na zbytku území se vyskytuje pouze přechodně nebo vůbec. Vydra trvale žije v jižních a jihozápadních Čechách, v přiléhající části Čech středních a na Českomoravské vysočině. Dalším důležitým územím jsou Beskydy, Labské pískovce a povodí Ploučnice. V souvislosti se zlepšováním kvality vody lze očekávat, že se vydra rozšíří na vhodné biotopy i do dalších částí našeho státu.

Ohrožení

Vydra říční je ohrožována řadou faktorů, jejichž intenzita se v průběhu let výrazně měnila. Do první poloviny dvacátého století bylo hlavním ohrožujícím faktorem přímé pronásledování ze strany člověka. Od šedesátých let limitovalo stavy vyder především znečištění prostředí cizorodými látkami (zejména látky na bázi PCB) a přímé ničením prostředí (regulace toků). V souvislosti s obecným zlepšením kvality vod v devadesátých letech začala populace vydry postupně zvyšovat početnost a zvětšovat areál rozšíření. V posledních letech se však objevily další ohrožující faktory, především autoprovaz a nelegální lov, kterým se zejména vlastníci rybníků snaží řešit škody, které vydra působí na rybí obsádce.

Péče o druh

V souvislosti s obecným zlepšením kvality vod v devadesátých letech začala populace vydry postupně zvyšovat početnost a zvětšovat areál rozšíření. V posledních letech se však objevily další ohrožující faktory, především autoprovaz a nelegální lov, kterým se zejména vlastníci rybníků snaží řešit škody, které vydra působí na rybí obsádce.

Pro vydru je od roku 2009 realizován záchranný program - přesněji program péče, v rámci nějž je populace vydry celoplošně monitorována.

Kvantitativní údaje

Celková populace v ČR	2 200 (odhad viz Poledník 2006)
Celková populace ve všech EVL v ČR	Je předmětem ochrany ve 26 EVL.
Populace v EVL Horní Malše a EVL Maltsch	2-5 jedinců

Kvalita

Populace vyder v EVL Horní Malše a EVL Maltšch je propojená, zdá se být stabilní a je stálá. Početnost se odhaduje na 2-5 jedinců na území obou EVL, v úseku dotčeném záměrem se jedná o teritoria 1-3 jedinců. Místní populace je součástí početné populace situované do jihozápadních Čech a na Vysočinu. Řeku Malši ale i její přítoky vydry využívají ke každodenním migracím a k lovu. Součástí teritorií jsou i levostranné přítoky Malše křižující budoucí dálnici.

Identifikace vlivů na předmět ochrany

2/ Ohrožení střety s vozidly.

Podíl ovlivnění - populace

Potenciálně dotčená je část populace obývajících území mezi státní hranicí a Kaplicí. Jedná se o jednotky exemplářů (odhad 1-3 ex).

Hodnocení významnosti vlivů

Předmět ochrany	Hodnocení vlivu
1355 Vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	-1 (mírný negativní vliv)

Odůvodnění

Zbudování nové komunikace s intenzivním provozem, která kříží vodní toky s výskytem vydry, vždy zvyšuje riziko střetů s vozidly. Vydry migrují za potravou v několika kilometrových vzdálenostech podél toků v podstatě každodenně. Prozkoumávají všechny vodní toky a plochy v povodí. Pokud nejsou mosty přes vodní toky vhodně uzpůsobeny pro migraci vyder, je riziko střetů značné. V případě hodnoceného záměru se předpokládá vhodné přemostění toků, přesto zvýšení rizika střetů zcela vyloučit nelze. Záměr ale leží ve vydru souvisle osídleném území stabilní a početné (stovky až jednotky tisíc ex.) jihočeské populace. Případné úhyny jednotlivých exemplářů po střetech s vozidly budou téměř okamžitě nahrazeny migrujícími jedinci. Vliv proto nelze považovat za významný.

Zmírňující opatření pro fázi výstavby

- Průchodnost pro vydru – všechny vodní toky využívané nebo potenciálně využívané vydrou říční (Dvořišský, Trojanský, Hněvanovický, Zdikovský, Novodonský, Stradovský a Blažkovský potok) budou přemostěny migračními objekty vhodnými pro procházení vydry.

4.4. Hodnocení vlivů záměru na celistvost**4.4.1. EVL CZ0314022 Horní Malše**

Hodnocené parametry celistvosti lokality	Hodnocení	Odůvodnění
Změny důležitých ekologických funkcí	0	Ekologické funkce lokality zůstanou zachovány.
Redukce plochy stanovišť	0	Plocha stanovišť bude zachována.
Redukce diverzity lokality	0	Diverzita lokality nebude nijak ovlivněna.
Fragmentace lokality	0	Lokalita nebude fragmentována.
Ztráta nebo redukce klíčových charakteristik lokality, na nichž závisí existence předmětu ochrany	-1	Riziko zhoršení kvality vodního prostředí.
Narušení cílů ochrany lokality	0	Cíle ochrany lokality nebudou narušeny.

Odůvodnění

Záměr je od státní hranice s Rakouskem až po město Kaplice v kontaktu s levostrannými přítoky řeky Malše. I přes přijetí všech navržených opatření může nastat situace nelze negativní ovlivňování kvality vody v Malši vyloučit. Přesnou míru vlivu není možné stanovit, je ale nezbytné vnos znečišťujících látek i možné zhoršování kvality vody kontrolovat nastavenými limity a monitoringem.

Zmírňující opatření pro fázi provozu

- Monitoring jakosti vod – je nutné zajistit trvalý monitoring kvality vody v řece Malši a v hlavních recipientech budoucí D3. Monitoring a jeho design by měl být realizován ve spolupráci s VÚV TGM Praha, který v Malši kvalitu vody a perlorodku dlouhodobě monitoruje. Sledovány by měly být charakteristiky relevantní pro přežívání perlorodky (pH, konduktivita, BSK₅, obsah Ca, poměr Mg/Ca, celkový fosfor, NH₄⁺, NO₃⁻, obsah chloridů).

4.5. Hodnocení možných kumulativních vlivů

V této kapitole by dle platné metodiky hodnocení měly být uvedeny již zveřejněné záměry, které mohou mít negativní vliv na předměty ochrany EVL Horní Malše a jejichž negativní vliv může interferovat s negativními vlivy hodnoceného záměru. Rešerší z dostupných zdrojů (zejména informační systém EIA/SEA) se podařilo identifikovat následující záměry:

- Malše, ř. km 62,373, oprava jezu Jílek (2009) – jedná se o záměr opravy jezu a projekt rybiho přechodu. Jedná se o dvojdílný vzdouvací objekt vybudovaný souběžně s levým břehem Malše. Lokalizován je do obce Dolní Dvořiště, k.ú. Štědrkov a Rychnov nad Malší. Byl identifikován mírně negativní vliv záměru na celistvost EVL Horní Malše a na její předměty ochrany vydrů říční a stanoviště 91E0. Byla navržena adekvátní zmírňující opatření.
- Projekt Hochwasserschutz Maltsch für den Markt Leopoldschlag – jedná se o projekt protipovodňové ochrana na Malši pro obec Markt Leopoldschlag. Projekt počítá se snížením úrovně pravého břehu v širokém pásu podél řeky tak, aby zde vznikl prostor pro retenci případných vyšších stavů vody. Byl identifikován mírně negativní vliv záměru na celistvost EVL Horní Malše a EVL Maltsch a na jejich předměty ochrany stanoviště 3260, perlorodku říční, mihuli potoční, vranku obecnou a vydrů říční. Byla navržena adekvátní zmírňující opatření.

Vzhledem k pouze mírným vlivům hodnoceného záměru však nebylo zjištěno, že by v kumulaci s jinými záměry byly vlivy záměru zhoršeny až na úroveň významně negativních vlivů. Podstatná je realizace navržených zmírňujících opatření.

Jiné záměry s možným vlivem na předměty ochrany EVL Horní Malše, jejichž vliv by mohl interferovat s hodnoceným záměrem, nebyly dosud zveřejněny.

4.6. Hodnocení přeshraničních vlivů

EVL Horní Malše přímo sousedí s rakouskou EVL AT3115000 Maltsch. Lokalita se nachází za hranicemi ČR v Rakousku proti proudu od území přímo záměrem ovlivněného. Jedná se o poměrně rozsáhlé území zahrnující řeku Malši a její okolí od obce Sandl podél státní hranice ČR až do místa, kde řeka přechází zcela do ČR.

Obr. č. 4: Mapa EVL AT3115000 Maltsch (převzato z <http://natura2000.eea.europa.eu>).

4.6.1. Charakteristika EVL AT3115000 Maltsch

(Zdroj: <http://www.doris.at>)

Rozloha: 353,6 ha

Lokalita chrání neregulovaný, meandrující tok Malše a její okolí, na hranicích Rakouska a České republiky. Území charakterizují smrkové lesy a olšiny s olší šedou na horním toku, na dolním toku pak makrofytní vodní vegetace, rozsáhlé porosty chrastice rákosovité a mokřadní křoviny podél toku. Území je vyhlášeno k ochraně druhů a stanovišť podle směrnice o stanovištích (FFH Gebiet) a také k ochraně druhů ptáků podle směrnice o ptácích (Vogelschutzgebiet). V Rakousku nejsou pro jednotlivé evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti speciálně vyhlášené předměty ochrany – jsou zde chráněny všechny evropsky významné druhy nebo stanoviště, zde 12 přírodních stanovišť, 17 druhů ptáků a dalších 7 druhů živočichů.

Tab. č. 3: Stanoviště a druhy z příloh I a II směrnice o stanovištích, které se vyskytují v EVL Maltsch

Stanoviště	Podíl rozlohy v EVL Maltsch
3150 Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition	méně než 1 %
3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitricho-Batrachion	méně než 1 %
6230* Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech) (prioritní stanoviště)	2,00 %
6430 Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně	2,00 %
6510 Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (Arrhenatherion, Brachypodio-Centaureion nemoralis)	méně než 1 %

Stanoviště	Podíl rozlohy v EVL Maltsch
6520 Horské sečené louky	3,00 %
7140 Přečhodová rašelinště a třasoviště	3,00 %
9110 Bučiny asociace Luzulo-Fagetum	5,00 %
9130 Bučiny asociace Asperulo-Fagetum	1,00 %
9180* Lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich (prioritní stanoviště)	méně než 1 %
91E0* Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) (prioritní stanoviště)	1,00 %
9410 Acidofilní smrčiny (Vaccinio-Piceetea)	3,00 %
Druhy	Populace v EVL Maltsch
1355 Vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	Výskyt 1 až 2 jedinců
1361 Rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	Vzácný výskyt
1193 Kuňka žlutobřichá (<i>Bombina variegata</i>)	Velmi vzácný výskyt
1163 Vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	Tisíce jedinců
1096 Mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)	Tisíce jedinců
1029 Perlorodka říční (<i>Margaritifera margaritifera</i>)	Stovky adultních, stovky juvenilních, repatriovaných ex.
1037 Klínatka rohatá (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	500 až 1000 ex.

Tab. č. 4: Druhy ptáků z přílohy I směrnice o ptácích, které se vyskytují v EVL Maltsch

Druhy ptáků	Populace v EVL Maltsch
A223 Sýc rousný (<i>Aegolius funereus</i>)	Trvalý výskyt
A229 Ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	1 až 2 páry
A104 Jeřábek lesní (<i>Bonasa bonasia</i>)	4 až 5 párů
A215 Výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	Trvalý výskyt
A031 Čáp bílý (<i>Ciconia ciconia</i>)	Hnízdní výskyt
A030 Čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	Hnízdní výskyt
A081 Moták pochop (<i>Circus aeruginosus</i>)	Vzácný výskyt
A082 Moták pilich (<i>Circus cyaneus</i>)	Vzácný výskyt
A122 Chřástal polní (<i>Crex crex</i>)	Hnízdí 6 až 13 párů
A236 Datel černý (<i>Dryocopus martius</i>)	Hnízdí 6 až 13 párů
A217 Kulíšek nejmenší (<i>Glaucidium passerinum</i>)	Trvalý výskyt
A338 Ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	Hnízdí 6 až 15 párů
A074 Luňák červený (<i>Milvus milvus</i>)	Velmi vzácný výskyt
A072 Včelojed lesní (<i>Pernis apivorus</i>)	Hnízdní výskyt
A234 Žluna šedá (<i>Picus canus</i>)	Trvalý výskyt
A409 Tetřev obecný (<i>Tetrao tetrix</i>)	Trvalý výskyt
A166 Vodouš bahenní (<i>Tringa glareola</i>)	Vzácný výskyt

4.6.2. Vyhodnocení vlivu na EVL AT3115000 Maltsch

Nepřímý vliv na rakouskou EVL Maltsch spočívá v celkovém ovlivnění populací perlorodky říční a vydry říční. Populace vydry říční a perlorodky říční totiž je v obou navazujících EVL na české i rakouské straně hranice považovat za propojené.

Místní populace vydry říční, obývá jak EVL Horní Maše tak EVL Maltsch. Bez dlouhodobého sledování nelze přesně stanovit hranice teritorií jednotlivých exemplářů, navíc se jejich teritoria zvláště v případě samců a samic často překrývají. Vydry, zvláště v době rozmnožování či za nepříznivých podmínek, migrují i na větší vzdálenosti mimo své domovské okrsky a obvyklá potravní teritoria. Nelze tedy zcela vyloučit úhyny při střetu s vozidly na budoucí dálnici ani pro vydry, jejichž

teritoria náleží k EVL Maltsch. Z hlediska významnosti se jedná o ovlivnění jednotlivých exemplářů bez znatelného negativního vlivu na populaci vyder.

Nepřímé ovlivnění populace perlorodky v EVL Maltsch by mohlo nastat v případě dalšího zhoršení stavu populace, resp. snížení počtu adultních jedinců, v níže položených úsecích řeky vlivem posuzovaného záměru. Mladé perlorodky totiž nejsou schopné aktivně migrovat proti proudu toku na větší vzdálenosti a osidlovat jej. Neustálý přirozený drift protiproudu je zajišťován přenosem glochidií na invadovaných jedincích hostitelských ryb. Každé zmenšení počtu rozmnožujících se adultů kdekoliv v toku snižuje rozmnožovací schopnost celé populace. Z hlediska celé populace, jež naprostá většina je situována v záměrem nedotčeném úseku toku, se nejedná o významný vliv. Kvůli celkově nepříznivému stavu populace je ale nutné zohlednit princip předběžné opatrnosti a realizovat všechna požadovaná zmírňující opatření.

Vliv záměru na jiné předměty ochrany ani na celistvost EVL Maltsch nebyl identifikován.

5. Závěr

5.1. Závěr

<p>Hodnocený záměr „Dálnice D3 0312 Kaplice-nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice“</p> <p>nebude mít v předložené podobě významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000.</p> <p>Záměr může mít mírný negativní vliv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na celistvost a na předměty ochrany EVL CZ0314022 Horní Malše vydrů říční a perlorodku říční. <p>Ke zmírnění negativního vlivu jsou navržena zmírňující opatření.</p>

5.2. Souhrn doporučených zmírňujících opatření

Zmírňující opatření pro fázi přípravy stavby

- Omezování vnosu chloridů ze solení do Malše – *v dalších fázích projektové přípravy budou pro celý úsek 312 navržena vhodná opatření pro snížení koncentrací chloridů pocházejících ze solení vozovky a parkovacích ploch. Cílem je trvalé nepřekračování limitních hodnot pro chloridy v toku Malše, které jsou pro perlorodku <10 mg/l. Limit nesmí být překračován ani při extrémních hydrologických stavech (sucho). Přímé odstraňování chloridů z vod je obtížné a v praxi se provádí pouze za účelem úpravy pitné vody.*
 - *Relevantní možností je zamezení přímého odtoku vody z tělesa dálnice do recipientů s využitím povrchového odtoku přes vegetační pás a zasakovací příkopy na okrajích potočních niv. Zdržení povrchových vod a filtrace chloridů ve vegetačním pásu a v půdním profilu pozdrží jejich vyplavování do recipientů na dobu zvýšených srážek. V těchto epizodách se díky vyšším průtokům v tocích jejich koncentrace při vyplavování dostatečně naředí.*
 - *Další možností je přečišťování zasolených vod v nádržích či spíše umělých mokřadech osazených vegetací schopnou soli částečně vstřebávat (např. rákos) a nadzemní části této vegetace periodicky odstraňovat na skládky mimo šetřené povodí.*
 - *Pro závěrečný úsek (312/II) je vhodným řešením přečerpání znečištěných vod mimo povodí Malše. Přečerpávání vod je dle stávajícího projektového řešení navrženo pro vody v povodí hraničního potoka Eisenhuter bach a to do Dvořištského potoka. Z důvodu dodržení limitů pro ochranu perlorodky je nutné ale navrhnout přečerpání znečištěných vod pro úsek 312/II do Rybnického potoka, tj. do povodí Vltavy.*

Zmírňující opatření pro fázi výstavby

Platí pro celý průběh prací, pro fázi výstavby D3 i všech doprovodných součástí stavby až do závěrečné kolaudace stavby a ukončení všech doprovodných akcí.

- Minimalizace zákalů přítoků i samotného hlavního toku řeky Malše - *do vodních toků a mokřadů v nivách v celém úseku 312 není možné vjíždět mechanizací. Úpravy toků je nezbytné minimalizovat, je nutné je provádět kontinuálně a rychle (v řádu dnů) tak, aby zásah do koryta toku trval co nejkratší dobu. Je nutné zabránit nadměrnému zákalu vodních toků vhodnou technologií provádění prací, zejména je nutné práce neprovádět v deštivém počasí a za zvýšeného stavu vody. Problematické jsou také minimální stavy vody kvůli přehřívání. Po dobu provádění staveb v tocích je nezbytné převádět vody přes stavební rýhu např. dočasným zatrubněním.*
- Zamezení kontaminace toků cementovými výluhy z betonáží – *v žádném případě není možné vypouštět znečištěné vody z betonáží (cementové výluhy) do toků, vše je nutné řešit přes zásaky v přilehlých pozemcích. Na pozemcích přiléhajících k vodním tokům nebo přímo ve vodních tocích je nutné používat vhodné cementové směsi a nechat je bez kontaktu s vodním prostředím dostatečnou dobu zrát (minimálně 28 dní).*
- Havarijní plán – *pro případ havárie při úniku pohonných látek a olejů je nutné mít připraven havarijní plán, který zajistí minimalizaci důsledků havárie. Jedná se o práce v dosahu recipientů Malše. Je nutné, aby na stavbě byly sorbenty a utěrky trvale k dispozici (např. ve stavební buňce, v bagru apod.), běžné malé provozní úkapy je tak možné uklízet velmi rychle.*
- Biologický dozor stavby – *po dobu výstavby by měl být sjednán odborně kvalifikovaný biologický dozor. Jeho náplní by měla být kontrola dodržování technologických postupů a termínů činností potenciálně ohrožujících kvalitu vod ve vztahu k perlorodce.*
- Průchodnost pro vydru – *všechny vodní toky využívané nebo potenciálně využívané vydrou říční (Dvořišský, Trojanský, Hněvanovický, Zdikovský, Novodomský, Stradovský a Blažkovský potok) budou přemostěny migračními objekty vhodnými pro procházení vydry.*

Zmírňující opatření pro fázi provozu

- Zamezení úniku ropných látek do přítoků Malše – *vhodným technickým opatřením (např. odlučovače ropných látek s předřazenými usazovacími nádržemi) zcela zamezit možným únikům ropných látek.*
- Zajištění přečištění odpadních vod – *veškeré odpadní vody pocházející z provozu D3 a související infrastruktury včetně odpočívky Suchdol a jejího zázemí budou přečištěny tak, aby voda v recipientech celoročně splňovala limitní hodnoty pro perlorodku dané záchranným programem pro tento druh (viz tabulka č. 8, např. BSK₅ 1,5 mg/l O₂, celkový fosfor 35 µg/l, NO₃⁻ <6 mg/l).*
- Trvalé omezování vnosu chloridů ze solení do Malše – *nebudou překračovány limitní hodnoty pro chloridy v toku Malše, které jsou pro perlorodku <10 mg/l. Limit nesmí být překračován ani při extrémních hydrologických stavech (sucho). Z pohledu populace perlorodky v Malši je omezení koncentrací chloridů klíčové opatření. Opatření by mělo být koordinováno i s provozem doprovodné komunikace.*
- Monitoring jakosti vod – *je nutné zajistit trvalý monitoring kvality vody vřece Malši a v hlavních recipientech budoucí D3. Monitoring a jeho design by měl být realizován ve spolupráci s VÚV TGM Praha, který v Malši kvalitu vody a početnost perlorodky dlouhodobě monitoruje. Sledovány by měly být charakteristiky relevantní pro přežívání perlorodky (pH, konduktivita, BSK₅, obsah Ca, poměr Mg/Ca, celkový fosfor, NH₄⁺, NO₃⁻, obsah chloridů), měl by být vyhodnocen vždy i stav populace perlorodky ve dvou úsecích: státní hranice – Rychnov nad Malší a Rychnov nad Malší – Kaplice. Pokud nebudou limity pro perlorodku splňovány, mělo by být možné navrhnout další opatření ke zlepšení kvality vody.*

6. Použité zdroje informací

Literatura

AOPK ČR 2018: Nálezová databáze ochrany přírody. (on-line georeferencovaná elektronická databáze; portal.nature.cz). Verze 2018. Praha. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. (Citováno x-11-2017).

Araujo R, Ramos A (2000) Action plan for *Margaritifera margaritifera* in Europe; Convention on the conservation of European Wildlife and natural habitats, Strasbourg, 41pp., available at <http://www.nature.coe.int/CP/tpvs10e.htm>.

Härtel H., Lončáková J., Hošek M (2009): Mapování biotopů v České republice. – Východiska, výsledky, perspektivy. - AOPK ČR, Praha.

Chvojková E., Volf O., Kopečková M., Hummel J., Čížek O., Dušek J., Březina S., Marhoul P. (2011): Příručka k hodnocení významnosti vlivů na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. – o.s. Ametyst, Prusiny, 97 p.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V. & Lustyk P. [eds] (2010): Katalog biotopů České republiky. – 2. vydání, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Kolektiv (2001): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.

Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/ 4.

Pitter, P. (2009) *Hydrochemie*. 4.th ed. Praha: Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, 2009. 592 p. ISBN 978-80-7080-701-9.

Simon O. a kol., VUV T.G.M. (2012): Analýza dosavadního vývoje znečištění toku Teplé Vltavy a Řasnice souvisejícího s chemickou údržbou silnic I/4 a I/39 v NP Šumava

Spisar O. (2011). Monitoring povodí Horní Malše 2011. Nepublikováno. Depon. Krajský úřad Jihočeského kraje.

Spisar O. (2012): 1.2.07 – INVENTARIZAČNÍ PRŮZKUM PERLORODKA; Nepublikováno. Depon. Krajský úřad Jihočeského kraje.

Švanyga J., Simon O., Mináriková T., Spisar O., Bílý M. (2012): Záchranný program pro perlorodku říční (*Margaritifera margaritifera*) v České republice. AOPK ČR, Praha. 2013, 82 str., 10 příloh.

Tamara J. Pandolfo (2012): Environmental Toxicology and Chemistry, Vol. 31, No. 8, pp. 1801–1806, 2012; # 2012 SETAC; Printed in the USA; DOI: 10.1002/etc.1876.

Thielen F. (editor) 2011. - Rearing of unionoid mussels (with special emphasis on the Freshwater Pearl Mussel *Margaritifera margaritifera*). Ferrantia 64, Musée national d'histoire naturelle, Luxembourg, 66 p.

Vyhnálek V., a kol. (2004): Ekologická studie - Reálné koncentrace chloridových iontů v povrchových vodách z komunikací na 10 vybraných úsecích silnic v zimním období 2003/2004; Nepublikováno.

Legislativa

Nařízení Jihočeského kraje č. 1/2014, ze dne 19.12.2013, o vyhlášení Přírodní památky Horní Malše a jejího ochranného pásma a stanovení jejích bližších ochranných podmínek

Nařízení vlády č. 132/2005 Sb. ve znění č. 371/2009 Sb., kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit.

Nařízení vlády (č. 318/2013) o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit.

Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Věstník MŽP, ročník XVII, částka 11, listopad 2007.

Směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků.

Směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Vyhláška MŽP ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákon č. 114/1992 Sb., v platném znění.

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Internetové zdroje

Popisy evropsky významných lokalit a ptačích oblastí (www.natura2000.cz).

Biologie evropsky významných druhů (www.biomonitoring.cz, www.zachranneprogramy.cz).

Mapa přírodních stanovišť a mapa aktualizace biotopů (mapomat.nature.cz).

Přílohy:

Příloha 1 – Limitní hodnoty kvality vody pro perlorodku říční

Parametr	Minimum	Maximum	Průměr
Mortalita: věkově vyvážená populace přestárlá populace		(1 – 3 %) (5 – 10 %)	* za optimálních podmínek se pohybuje kolem 1 %
pH	6,0	7,1	6,8
Konduktivita	-	80 $\mu\text{S}/\text{cm}$	50 – 70 $\mu\text{S}/\text{cm}$
BSK ₅		1,5 mg/l O ₂	
Vápník Ca	-	8 mg/l	
Mg : Ca	1 : 2,8	1 : 3,2	
Celkový fosfor P		20 – 35 $\mu\text{g}/\text{l}$	
NH ₄ ⁺		0,5 mg/l (krátkodobě)	0,1 mg/l
NO ₃ ⁻		<6 mg/l (krátkodobě)	<2,5 mg/l (měsíční krok měření)
Chloridy Cl ⁻		<10 mg/l	

Příloha 2 – Stanovisko Krajského úřadu

KUCBX00P61PB

K R A J S K Ý Ú Ř A D

J I H O Č E S K Ý K R A J

ODBOR ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

Č.j.: KUJCK 16184/2018/OZZL
Sp.zn.: OZZL 6417/2018/krtr

datum: 19. 2. 2018

vyřizuje: Kristýna Trykarová

telefon: 386 720 800

Věc: Stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska možného významného vlivu záměru „Dálnice D3, stavba 0312 Kaplice, nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, st. hranice“ na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví (dále jen krajský úřad), obdržel dne 10. 1. 2018 žádost o vydání stanoviska k záměru „Dálnice D3, stavba 0312 Kaplice, nádraží – Nažidla – Dolní Dvořiště, st. hranice“. Žadatelem je INVEK s.r.o., Vinohrady 998/46, 639 00 Brno, IČ: 28346581.

Předmětem projektu je výstavba úseku 0312 dálnice D3, zahrnující stavby 0312/I Kaplice nádraží – Nažidla a 0312/II Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice. Dálnice je navržena v kategorii D25,5/120, celková délka činí cca 15,533 km (z toho cca 11,990 km stavba 0312/I a cca 3,543 km stavba 0312/II). Součástí záměru je konstrukce a zemní těleso vlastní dálnice a dále související mimoúrovňové křižovatky, odpočívky, mostní objekty, další objekty nezbytné k výstavbě a provozu dálnice (např. odvodňovací objekty a komunikační systémy) a ochraně životního prostředí (např. protihlukové stěny) a dále přeložky a úpravy dotčených komunikací a inženýrských sítí. Záměrem budou dotčeny k.ú. Střítež u Kaplice, Žďár u Kaplice, Kaplice, Stradov u Kaplice, Omlenice, Zdíky, Suchdol u Bujanova, Dolní Dvořiště, Trojany u Dolního Dvořiště, Rybník u Dolního Dvořiště.

Krajský úřad, jako příslušný správní orgán podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a dále dle § 77a odst. 4 písm. n) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), vydává v souladu s ustanovením § 45i odst. 1 zákona a na základě předložených podkladů k danému záměru, toto stanovisko:

Uvedený záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí ležících na území v působnosti Krajského úřadu – Jihočeský kraj.

Odůvodnění:

Předmětem projektu je výstavba úseku 0312 dálnice D3, zahrnující stavby 0312/I Kaplice nádraží – Nažidla a 0312/II Nažidla – Dolní Dvořiště, státní hranice. Dálnice je navržena v kategorii D25,5/120, celková délka činí cca 15,533 km (z toho cca 11,990 km stavba 0312/I a cca 3,543 km stavba 0312/II). Součástí záměru je konstrukce a zemní těleso vlastní dálnice a dále související mimoúrovňové křižovatky, odpočívky, mostní objekty, další objekty nezbytné k výstavbě a provozu dálnice (např. odvodňovací objekty a komunikační systémy) a ochraně životního prostředí (např. protihlukové stěny) a dále přeložky a úpravy dotčených komunikací a inženýrských sítí. Stavbou budou dotčeny k.ú. Střítež u Kaplice, Žďár u Kaplice, Kaplice, Stradov u Kaplice, Omlenice, Zdíky, Suchdol u Bujanova, Dolní Dvořiště, Trojany u Dolního Dvořiště, Rybník u Dolního Dvořiště.

Plánovaný záměr bude realizován mimo evropsky významné lokality vyhlášené nařízením vlády č. 318/2013 Sb., v platném znění a ptačí oblasti ležící na území v působnosti krajského úřadu.

Výstavbou úseku 0312 dálnice D3 však bude dotčena Evropsky významná lokalita CZ0314022 Horní Malše (současně Přírodní památka Horní Malše) nacházející se v blízkosti plánované stavby. Předmětem ochrany této evropsky významné lokality jsou dle nařízení vlády č. 318/2013 Sb., v platném znění, stanoviště – 3140 Tvrdé oligo-mezotrofní vody s bentickou vegetací parožnatek, 3260 Nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů *Ranunculus fluitantis* a *Callitriche-Batrachion*, 9110 Bučiny asociace *Luzulo-Fagetum*, 9130 Bučiny asociace *Asperulo-Fagetum*, 91E0 Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a druhy perlorodka říční (*Margaritifera margaritifera*) a vydra říční (*Lutra lutra*). Jedná se o cca čtyřicetkilometrový úsek horního toku Malše od místa, kde přitéká na české území jihovýchodně od bývalé obce Dolní Příbrani až po Kaplici, včetně celého hraničního česko-rakouského úseku Malše s drobnými

U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice, tel.: 386 720 111
e-mail: trykarova@kraj-jihocesky.cz, ID DS: kdib3rr, www.kraj-jihocesky.cz

Stránka 1

přítoky na české straně v úseku od Dolního Dvořiště po Cetviny. Součástí lokality je také celá česká část povodí horní Malše východně od bývalé obce Cetviny, vytvářející až 2 km široký pás území při česko-rakouské hranici. Z výše uvedených předmětů ochrany Evropsky významné lokality CZ0314022 Horní Malše se výstavba úseku 0312 dálnice D3 dotkne zejména perlorodky říční (*Margaritifera margaritifera*). Druh perlorodka říční je sladkovodním dlouhověkým mlžem, který je v České republice chráněn zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a evropskou Směrnicí o stanovištích (Směrnice Rady 92/43/EHS, ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin). Na území České republiky se perlorodka říční v minulosti vyskytovala v povodí Vltavy, Labe, Odry a Dunaje, často v deseti až sto tisícových koloniích. V současné době je její rozšíření omezeno na několik dílčích lokalit v oblasti Vysočiny, západních a jižních Čech.

Většina stávajících populací perlorodek zaznamenala v minulých letech a desetiletích silný pokles početnosti. Pouze díky své dlouhověkosti (často i více než 100 let) se dosud na některých lokalitách zachovaly početnější, ale silně přestárlé populace. Ve střední Evropě je obecně uváděn pokles o více než 90 %. Česká republika patří se šesti lokalitami s potvrzeným výskytem juvenilní populace z odchovů mezi státy s nejpokročilejší fází záchranného programu.

Výskyt druhu perlorodka říční v řece Malši je stabilní mezi obcemi Leopoldschlag – Rychnov nad Malší. Další dospělí jedinci se však nacházejí v celém úseku až po město Kaplice. Výskyt perlorodky říční v toku řeky Malše pod Dolním Dvořištěm je zdokumentován např. v inventarizační studii z roku 2012 (Spisar 2012), kdy bylo zaznamenáno cca 10% odchycených pstruhů invadovaných glochidiemi perlorodky říční. Záměr vedení trasy dálnice D3 od státní hranice až po město Kaplice přechází řadu vodotečí, které následně vtékají do řeky Malše. Je proto nutné pro fázi výstavby, a pak i pro vlastní provoz, přijmout taková opatření, aby v řece Malši byly zachovány všechny potřebné podmínky pro přežití druhu perlorodka říční, tj. splnit základní chemické a fyzikální parametry toku pro dlouhodobé přežívání tohoto druhu – viz záchranný program Švanyga a spol. 2013 a zřizovací předpis pro Přírodní památku Horní Malše (Nařízení Jihočeského kraje č. 1/2014). Znečištěné vody z dálnice D3 a doprovodných zařízení (a zejména chloridy) mohou významně ovlivnit přežívání glochidií a jejich možné uchycení na žaberní aparát ryb, a tím úplně znemožnit rozmnožování druhu perlorodka říční v Evropsky významné lokalitě Horní Malše. Došlo by tak k dožívání staré populace a jejímu zániku.

Vzhledem k výše uvedenému může mít plánovaný záměr výstavby úseku 0312 dálnice D3 významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost Evropsky významné lokality CZ0314022 Horní Malše.

Ing. Zdeněk Klimeš
vedoucí odboru životního prostředí,
zemědělství a lesnictví

Obdrželi:

INVEK s.r.o., Vinohrady 998/46, 639 00 Brno (prostřednictvím DS)

Krajský úřad – Jihočeský kraj, odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví, oddělení ochrany přírody a krajiny a EIA (EIA – Ing. Jana Kubecová) – zde

U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice, tel.: 386 720 111
e-mail: trykarova@kraj-jihocesky.cz, ID DS: kdib3rr, www.kraj-jihocesky.cz

Příloha 3 - Rozhodnutí o autorizaci

 Ministerstvo životního prostředí
ODESÍLATEL:

odbor druhové ochrany a
implementace mezinárodních závazků
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Vážený pan
Mgr. Vladimír Melichar
Pila č. 6
360 01 Karlovy Vary

V Praze dne 1. dubna 2015
Č.j.: 22755/ENV/15
1046/630/15

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo životního prostředí (dále jen "ministerstvo") jako příslušný správní orgán podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), po provedeném správním řízení vyhovuje žádosti č. j. 81145/ENV/14-4256/630/14, kterou podal dne 19. 11. 2014

Mgr. Vladimír Melichar

narozen dne 8. 5. 1974 v Karlových Varech,
bytem Pila č. 6, 360 01 Karlovy Vary
a

**prodlužuje autorizaci
k provádění posouzení podle § 45i zákona.**

Autorizace se v souladu s § 45i odst. 3 zákona prodlužuje o dalších **5 let**, a to ode dne **20. 5. 2015**, jakožto dne vykonatelnosti tohoto rozhodnutí.

Autorizace je nepřenosná na jinou osobu.

Autorizaci je možno opakovaně prodloužit o dalších 5 let za podmínek stanovených vyhláškou č. 468/2004 Sb., o autorizovaných osobách podle zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen "vyhláška").

Odůvodnění:

Žadatel je držitelem autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona na základě rozhodnutí o udělení autorizace č. j. 630/710/05 ze dne 19. 5. 2005, která mu byla v souladu s § 45i odst. 3 zákona udělena na dobu 5 let a prodloužena na

 Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, www.mzp.cz, info@mzp.cz

 Ministerstvo životního prostředí

dobu 5 let rozhodnutím o prodloužení autorizace č. j. 32304/ENV/10-887/630/10 ze dne 14. 4. 2010.

Dne 19. 11. 2014 byla ministerstvu doručena žádost č. j. 81145/ENV/14-4256/630/14 o prodloužení uvedené autorizace. V souladu s ustanoveními § 45i odst. 3 zákona a § 5 vyhlášky ministerstvo ověřilo, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení autorizace stanovené zákonem, a jelikož v období od předchozího udělení autorizace došlo ke změně skutečností rozhodných pro posouzení odborné způsobilosti autorizované osoby (od roku 2010, kdy byla autorizace prodloužena, došlo ke změnám právních předpisů a k vydání metodických dokumentů souvisejících s činnostmi autorizované osoby), nařídilo přezkoušení odborné způsobilosti žadatele. Přezkoušení se uskutečnilo dne 1. 4. 2015 s výsledkem "vyhověl", jak je uvedeno v záznamu z přezkoušení, který je součástí podkladového spisu pro vydání tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že z přezkoušení nevyplývají skutečnosti bránící prodloužení autorizace, předložená žádost obsahuje všechny náležitosti a jsou tak splněny všechny podmínky pro prodloužení autorizace k provádění posouzení podle § 45i zákona, rozhodlo ministerstvo tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad ministrovi životního prostředí podáním na Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

Veronika Vilímková
 Mgr. Veronika Vilímková,
 ředitelka odboru druhové ochrany
 a implementace mezinárodních závazků

Potvrzuji, že se vzdávám možnosti podání rozkladu proti tomuto rozhodnutí.

Datum: *1. 4. 2015*

Podpis: *[Signature]*

2/2

Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, (+420) 26712-1111, www.mzp.cz, info@mzp.cz